Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 679 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 8 ԱՊՐԻԼ 1886 (Ն. Տ.) 20 ԱՊՐԻԼ 1886 — 16 ՐԻՃԷՊ 1303

40 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ.
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-Խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արժէք	200
» »	Վեցամսեայ	» »	100
» »	Եռամսեայ	» »	50
Դուրսը	եւ տեղական		
Թղթատարով	տարեկան	» »	240
Դուրսը	հասցէ եւ տեղական		
Թղթատարով	վեցամսեայ	» »	120
Օտար երկիրներ	տարեկան	Ֆրանք	56
» »	վեցամսեայ	»	28

Դուրս ղրկուած յայտագրաց համար ծանրագրաց ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է։ Խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրութիւն եւ չտրուիր։

Les annonces sont reçues à l'Easter Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople.

Գ. ՊՈԼԻՍ, 7 ԱՊՐԻԼ, 1886.

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԷՆ
ԲԱՂԱԲԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԴԻՐ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԻՇԽԱՆԻՆ հրամանագիրն, որով միանգամայն Հիւսիսային և Հարաւային Պուլկարիոյ Երեսփոխանական ժողով մը հինեա կը հրաւիրէ, յոյժ լաւ ազդեցութիւն ըրեր է յԱրևելեան։ Ընտրութիւնք ընդհանուր քուէարկութեան սկզբան համեմատ պիտի կատարին, որ է գործ կը դրուէր ի Պուլկարիա, և որուն համեմատ եւրոպացիներ 10,000 մարդ դրուելու են Երեսփոխան մը կընտրուի։ Այսպէս, Պուլկարիոյ ընտրական օրէնքը կը հաստատուի Արեւ. Ռումելի, և միութեան գործն ատիճան մ'ևս յառաջ կը տարուի։ Այս առաջին ժողով պուլկար ազգին որոշումը պիտի տայ Թուրքոպուլկար Պայմանագրոյն վրայ։

—ԲԵՆԵՐԱՊԻՐԼԵԷ հեռագիր մը պաշտօնապէս կը հերքէ Զարին Վեհ. Սուլթանին հետ մօտաւոր տեսակցութեան մը գոյութիւն, որ տարածուած էր՝ Ռուսիոյ Կայսեր ի Խրիմ այցելութեան առթիւ։ Բայց ռուս լրագիրք այս առթիւ յօդուածներ գրելով, Թուրքիոյ և Ռուսիոյ միջև տիրող սերտ բարեկամութեան համար գոհութիւն կը յայտնեն, և այս յարաբերութեանց ևս առաւել մտերմանալն մէջ կը տեսնեն երկուց Կայսրութեանց փոխադարձ շահը։ Նոյնպէս կը յարէ թէ, Բ. Դրան հետ կանխագոյն համաձայնութեամբ մը, Ռուսիա կարող պիտի լինի ապագային մէջ առաւել ազդուապէս վարուիլ Ալեքսանդր Իշխանին նկատմամբ։

—ԲՈՒՄԷԼԻԻՑ տեղային զինուորութիւնն ապստամբեալ Պուլկարիոյ բանակին համազգեսը պիտի կրէ, և Պուլկարիոյ և Բուսէլի բանակները միակ մարմին մը պիտի նկատուին, այնպէս որ Բուսէլիցի սպայք Պուլկարիոյ ծառայութեան մէջ պիտի կրնան մրցանել, և փոխադարձապէս։

—ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ սահմանագլխէն եկող քանի մը անհիմն կամ չափազանց. եալ զրոյցք անցեալ շաբթու մէջ ընդհանուր երկիւղ պատճառեցին յԵւրոպա։ Իբր թէ Էյուպ փաշա հրամայեր է Սաբունծաքի զօրավարին՝ զօրքը քաշել կարեւոր դիրքէ մը, զոր յոյն զօրավարը գրաւած էր Քուգրա լեռան վրայ, մերձ ի Զարքոս, Հելլենօ-Թուրք սահմանագլխին չէզոք մասին վրայ։ Հելլէն զօրավարն ալ մերժողական պատասխան տուեր է։ Թէեւ գործին ծանր հանգամանք մ'ունենալն այնուհետեւ չէ ստուգուած բարեբախտապէս, բայց, կ'ըսէ Թայմսին Վիեննայի Թղթակիցը, թէ Ռուսիոյ Կայսրն Զարին հետ Խրիմի մէջ ունեցած տեսակցութենէն ետքն է որ Զարին Սաբունծաքի զօրքերուն հրաման տուեր է քաշուիլ։ Ասոնք ալ Ռիլա լեռան մէջ գտնուելով, Սաբունծաքի զօրքերուն դիմաց կանգներ են։ Ասոնց մէջ Սերբիոյ Թագաւորն ալ կայ։ Սերբիոյ Թագաւորն ալ Զարին հետ տեսակցութիւն մը ունեցեր է Ռուսիոյ մէջ։ Ասոնց հետ Զարին ինչ խօսեր է, չգիտցուիր։ Սերբիոյ Թագաւորն ալ Զարին հետ Սոֆիոյ մէջ տեսակցութիւն մը ունենալու է։ Ասոնց հետ Զարին ինչ խօսեր է, չգիտցուիր։ Սերբիոյ Թագաւորն ալ Զարին հետ Սոֆիոյ մէջ տեսակցութիւն մը ունենալու է։

—ՎԻԵՆՆԱՅԷ կը հեռագրուի թէ Թուրքիոյ և Յունաստանի կողմէ մեծաքանակ զօրաց հեռագրեալ հնամամբուքը սահմանագլխոց վրայ՝ շատ հոգ կը պատճառէ։

—ՖՐԱՆՉ ԵՈՉԼԻՖ կայսրն ընդունեց և պատուասիրեց Պուլկարիոյ Իշխանին հայրը։ Փոխադարձ այցելութիւն տուաւ անոր, և լընտանեկան ճաշ հրաւիրեց։

ՁԱՐՆ ԵՒ ԽՈՍՈՒԱԽՆԵՐԸ. Թայմսին Բեռլերպուրկի Թղթակիցն «յոյժ արժանահաւատ աղբիւրէ» ստանալով կը հրատարակէ արտայոյզ լուր մը։ Զարը մտադիր էր արս դարձնել այցել Տոն գետին անուամբ յորջորջուող Խազախաց երկրին, և զ'իր գահաժառանգորդին Նօվօ-Զերքասքի Խազախաց ներկայացնել Բրբև երեսնց Աթամանը կամ պատուական Պեռք։ Կայսեր դէպ ի Խրիմ ուղեւորութիւնը թէ՛ այս նպատակաւ էր եւ թէ՛ Սեւ ծովուն մէջ նոր զբաղաւորներու իկուցման առթիւ։ Բայց վերջին կարեւորութեան ներկայ գտնուելու նպատակաւ։ Բայց վերջին վարկեանին, Խազախներն այցելու դիտաւորութիւնը մի կողմ դրուեցաւ, և Նօվօ-Զերքասքի առնուած տեղեկութիւնք պատճառը կ'ըսեն այս փոփոխութեան։ Տեղւոյն ոստիկանութիւն, քան սովորութեան ամենախիստ քննութիւններ կատարելով ամեն տեղ ուր պիտի երթար Զարը, իւր ստացած ծանօթութեանց վրայ խուզարկութիւններ կ'ընէ յԱնգօ, 30 վերստ հեռի Խազախաց յիշեալ մայրաքաղաքէն։ Դիւղին մօտ լճի մը մէջ երեւան կը հանուին շատ մը պայթուցիկ ռումբեր և ուժանակի փամփուշտներ։ Ուժանակն ամենազօրեղ տեսակէն էր։ Բնաւ տարակոյս չկայ թէ որո՛ւ դէմ գործածուելու սահմանուած էին։ Դաւադրութեան հեղինակը փնտռուելով, գիւղին գիւղապետը կը ձերբակալուի։ Խազախ այայ մը, որոյ եղբարն ուսանող մ'է ի Բեռլերպուրկ։ Ուսանողն ևս կը ձերբակալուի։ Կը կարծուի թէ երկուքն ալ Ոչնչականութեան գործակալներ են։ Այս ահռելի յայտնութիւն ընդհանուր սրտայուզութիւն ձգեր է ի Նօվօ-Զերքասք, և Տոնի գաւառին մէջ։ Զի Խազախը Զարին նուիրական անձին յատուկ պաշտպանները լինելու մեծ առանձնաշնորհումը կը վայելեն, և ցարդ բոլորովին զերծ մնացած էին Ոչնչական ճարակումէն։ Այս գիւտ Խազախաց պատիւը կը կոտրէ։ Զարին ի Տոն ուղեւորութիւնն այս պատճառաւ ետ կը մնայ։ — Թայմսին Թղթակիցը կը յարէ. «Ուշադրութեան արժանի է որ Զարին Թագադրութենէն ի վեր այցած կամ այցել ուզած երեք գլխաւոր վայրերէն երկուքին մէջ Ոչնչական մարդասպանին ձեռքը կամ Ուժանակաւորի մը դաշը կը գտնուի։ Երբ Զարը Բոլոնիա այցեց, թէեւ Ոչնչական դաւադրութեանց վերաբերեալ լուրերն հերքուեցան, բայց Վարշաւիոյ գաղտնի դատաստանն, ուր 200 տարբատանելոց մէջ 29ն եղեւնագործ վճռեցան, յայտնի ըրաւ թէ մեծ փոնդ մը անցուցած էր Զարն։ Հիմակ ալ Խազախաց երկրէն նոր խրտուիլակը կ'երևի կայսեր առջեւ։ Միայն Ֆինլանտիա, ուր Ն. Կ. Վեհափառութիւն դնաց անցեալ տարի, Ոչնչականութենէ վարակեալ չերեւցաւ։ Բայց Ֆինլանտիա ազգային Սահմանադրութիւն մ'ունի, կամ Սահմանադրութեան մը յարգելի Ներկայացուցիչներն։ Առ հոս Ոչնչականը կը յուսա՞ն թէ Իշխանացուոց պէս՝ մարդասպանութեամբ և ուժանակաւ ձեռք պիտի բերեն Խորհրդարան մը Ռուսիոյ համար։»

— ՆՈՅՆ ԴԱՒԱԴՐՈՒԹԵԱՆ առթիւ յիշատակութեան արժանի է նաև Բեռլինէն Զայրոտին Բեռլերպուրկէ ստացած ծանօթութիւնն, որուն նայելով Զարին ի հարաւային Ռուսիա ուղեւորութիւնն հոգեր կը պատճառէ ներս. զի ոչնչականներ կուսակցութիւնը նորէն գործունէութիւն կը ցուցնէ։ Ի Բեռլերսպուրկ վերջերս կարեւոր ձերբակալութիւններ եղան։ Կանանչ ալ Բեռլերսպուրկ գացեր է, յատկապէս աղաչելու Զարին որ Օռէսա չգայ։ զի հոն կարելի չէ երաշխաւորել իւր ապահովութիւն։ «Եթէ Զարը Խրիմ կ'երթայ, իւր մտերմագոյն խորհրդականաց խօսքին անսալով է, որ զայս ուղեւորութիւն միջոց մը կը համարեն Ռուսիոյ հարաւային նահանգաց մէջ վերականգնելու Զարին ազդեցութիւնն, որ կը կարծուի թէ սկսած էր։»

ԼՈՐՏ ՇԱՖԹԷՍԲԷՐԻ, որդի բարեյիշատակ Ազնուականին, անցեալ երեքշաբթի երեկոյ Լոնտոնի փողոցներէն մէջն մէջ ընթանալով Գրբիդ մէջ կառք մը կը նստի, կառապանին հրամայելով որ փողոցն ի վար երթայ։ Փողոցին վարի ծայրն հասնելուն, Լորտը կը հրամայէ կառապանին դէպ ի վեր ելնել։ Գերի ծայրն հասնելուն, Ն. Վսեմութիւն կը հրամայէ կառապանին նորէն դէպի վար երթալ։ Այս գործողութիւնն մի քանի անգամ կրկնուելէ յետոյ, կառապանը, բէվվերի ձայն մ'առնելով կառքին մէջէն, վար կը ցատկէ, և կը տեսնէ Լորտին ձեռքը վեցհարուածեան ատրճանակ մը, որոյ մէկ գնդակն ետեւի ապակիներէն մին կոտրած էր։ «Բան չկայ, կառապան, շարունակէ պտոյտդ.» կ'ըսէ Լորտը։ «Բայց ի՞նչ է այս գնդակ, կը պատասխանէ կառապանն. իմ կեանքս այնչափ կը յարգեմ, որ չեմ համարձակիր շարունակել պտոյտը։» Բայց և այնպէս, 8 ոտքոյ պարզեալով մի շնչեալ, կառավարը վեր ելնելու վրայ էր, երբ գնանակի երկրորդ հարուած մը կը լսէ։ Այս անգամ Լորտն ինքզինք ըսպաննած էր ձախ ականջին տակէն։ Անմիջապէս ոստիկանք կը հասնին, և հիւանդանոց մը կը փոխադրեն զԼոտ Շաֆթսբերի։ Ոստիկանութիւնք փակեց, խոստանալով կարգ մը դէպքերու վրայ բարեփոխել իւր Ծրագիր։

—Լորտ Սալիսբրի, Լորտ Հարտինկդրն, Պ. Կոշն և այլ Պահպանողականք և Ազատականք խառն անցեալ շաբթու դիմեցին Մ'բրին ի Լոնտոն, և ստուար ուղնանաւոր բազմութեան մը առջեւ պարսաւեցին «Իռլանտան Անգլիայէն բաժնելու Ճնասակար գաղափարը։»

ԳԵՐՄԱՆԻԱ գերմարդկային ճիգեր կ'ընէ իւր վարչական եւ արհեստագործական ծաւալման համար։ Կոդրոնի չոգենաւը շրջան արհեստանոցներ մ'եղած է։ Գերմանական արհեստագործութեան ամեն արտադրութիւնները ծովէ ի ծով և երկրէ յերկիր կը տանի կը պարզէ։ Այս շոգենաւ ապրիլ 2ին Թանգէր հասաւ, և պարզեց իւր արուեստանդէս։ Թանգէր հասնելէն առաջ Կոդրոնի ծանրարկած մը պատահեցաւ։ Շոգենաւուն մէկ մասկոյն, յորում ինն անձինք կային, ծիւղի հրանդանին մօտերը կորսուեցաւ, և ոչ ոք ազատեցաւ։

—Պ. ԲԱՍԻԷՈՒ. ինն ռուս գիւղացիներ, յորս երկու կանայք, կատարի գայլ մը խածատեալ, Մոսքուայէն ճամբայ հանուեցան, ի Բարիզ Պ. Բասդէօռէ դարմանուելու համար։ Ուրիշ վեց անձինք, շուն մը խածուած, Հիւսիսկիֆրոսէ (Ֆինլանտիա ճամբայ ելան, և ուրիշ մը՝ Նովկորոտէ։ Կատաղի շուներէ և գայլերէ խածատուիլ ամենօրեայ դէպք մ'է Ռուսիոյ մէջ։

—ԿԱՌԿԱՍԻՈՆ. Բաւական պաշտօնական ռուս լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Փոքրասիոյ Ասիոյ ռուս-Թուրք սահմանագլխոյն վրայ յանձնախումբ մը կազմուած է, «սահմանապահ զօրաց Թուրքապայի մ'ընթացքը քննելու, որ անցեալ տարւոյ յուլիսին իւր մարդոց հետ մի քանի անգամ սահմանագլխէն անցեր է, և ռուսահպատակ գիւղի մ'մը դուրաց երանի լափասակ մարդ ձեր է։ Երբ փոքրուձեր է ձերբակալեր զիրենք, զէն ի ձեռին գիմադրեր են մինչեւ իսկ կրակ ըրեր են բնակչաց վրայ։ Ռուս կառավարութիւնք քանիցս գանգատեր է, և Բ. Դուռն հրահանգներ է Կարնոյ Կուսակալին՝ տեղւոյ վրայ քննութիւն կատարելու համար յանձնախումբ մը կարգել։ Դեղատիրուչեֆ ռուս պատուիրակն է քննիչ յանձնախմբին։»

—ԲՐՈՒՍԻԼ ԵՒ ՎԱՏԻԿԱՆ. Բրուսիլ Ուսագայ Ժողովը, ապրիլ 13ին, Պիսմարք Իշխանին մէկ ճառէն յետոյ, որ Պապին հետ հաշտուելու ջերմ բաղձանք կը յայտնէր, քուէարկեց «Մայիս Օրինաց բարեփոխման Ծրագիրն», հանդերձ ինչ ինչ յաւելուածովք Տր. Բարեպաշտին Ֆուլդայի, որ Պապին ապաշաւոն ներկայացուցչին է։

—ԱՒՍՏՐԻՈՅ դահաժառանգ իշխանն, որ Պոսնայի զանազան կողմերը, որ քանի մը վարկեան յետոյ հոգին կ'աւանդէ։ Տիկին Կոմսուհին կը փութայ կը հասնի, բայց մեռեալ կը գտնէ զիւրաւանուսին, ինքնասպան Լորտը կը թողու մէկ մանչ և հինգ աղջիկներ։ 1863ին ծնած էր։ Ցուսահատութեան պատճառը չի ծանուցցուիր տակաւին։

ԻՆԲՆՕՐԻՆՈՒԹԵԱՆ Ծրագիրը թէ Անգլիոյ, թէ Եւրոպոյ և թէ Ամերիկայի մէջ օրուան մեծ խնդիրն է։ Թայմսին Բարիզեան Թղթակիցը կը հեռագրէ. «Պատերազմէ զատ ուրիշ ժամանակ, բնաւ երբէք Բարիզցիք այնչափ չէին հետաքրքրուած արտաքին խնդրոյ մը, որչափ այժմ կը հետաքրքրին Պ. Կլատսդոնի Իռլանտական Ծրագրոյն։ Ուրբաթ գիշեր կռիւ կար Բարիզի լրագրավաճառաց խանութները։ Թայմսի թիւեր գնելու համար, այնպէս որ Ծրագիրը պարունակող թիւը մինչեւ 7½ կամ 10 ֆրի վաճառեցաւ։ Ոչ միայն ջերմ վիճաբանութեանց առարկայ կը լինի սոյն Ծրագիր Պուլվարներուն վրայ, անգիւրէն հասկցող մարդոց միջև, այլ նաև ընդունելութեանց մէջ, նուագահանդէսներու և թատրոններու մէջ նոյն գրգռութիւն կը տիրէ, և ուրբաթ գիշեր Շափլոտի նոր թատերախաղուն արարուածներուն միջեւ ամեն մարդ Կլատսդոնեան Ծրագրոյն վրայ կը խօսէր։»

—Ամերիկայի բիւրաւոր Իռլանդացի գաղթականաց կողմէ խնդակցութեան հեռագրեր կ'ուղղուին առ Պ. Կլատսդոն, և նոր մղում կը տրուի ի նպաստ Բառնէլեան շարժման եղած մեծաքանակ հանգանակութեան։

—Աւստրիոյ գերմանական լրագիրք հակառակ են Կլատսդոնեան Ծրագրոյն. բայց Զեխերը, Լեհացիներն և այլ փոքր ազգութիւնք իրենց լրագրաց բերնով ջերմ գոհունակութիւն կը յայտնեն։ Զեխերը «Պոհեմիոյ Ինքնօրինութեան դատին պաշտպանութիւնք կը տեսնեն» Իռլանդայի Ինքնօրինութեան դատին պաշտպանութեան մէջ։

— Պապն անգամ կը զբաղի այս պատմական Ծրագրով։ Հրահանգ տուեր է Կարդինալաց արտասովոր Ծանձնաժողովի մը, քննել Կլատսդոնեան Ծրագիրը՝ կաթոլիկ Իռլանդայի շահուց տեսութեամբ։ Պապն այս մասին Իռլանդայի կաթոլիկ Եպիսկոպոսաց ևս կարծիքը պիտի ստանայ։

— Երեսփ. ժողովոյ վիճաբանութեանց շարունակութեան մէջ, Պ. Կոշն ևս քննադատեց և պարսաւեց Ինքնօրինութեան Ծրագիրը։ Բայց դիտուեցաւ որ անցեալ տարի ընտրողութեան իրաւունք ստացող ժողովրդական նոր դասուց ներկայացուցիչք հավակիր են Կլատսդոնեան Ծրագրոյն։ Պահպանողական կուսակցութեան պաշտօնական Պետ Սըր Մ.իքայել Հիքս-Պէյչ խիստ քննադատութենէն յետոյ, Պ. Կլատսդոն առաջին ընթերցման վիճաբանութիւնը փակեց, խոստանալով կարգ մը դէպքերու վրայ բարեփոխել իւր Ծրագիր։

—Լորտ Սալիսբրի, Լորտ Հարտինկդրն, Պ. Կոշն և այլ Պահպանողականք և Ազատականք խառն անցեալ շաբթու դիմեցին Մ'բրին ի Լոնտոն, և ստուար ուղնանաւոր բազմութեան մը առջեւ պարսաւեցին «Իռլանտան Անգլիայէն բաժնելու Ճնասակար գաղափարը։»

ԳԵՐՄԱՆԻԱ գերմարդկային ճիգեր կ'ընէ իւր վարչական եւ արհեստագործութեան ծաւալման համար։ Կոդրոնի շոգենաւը շրջան արհեստանոց մ'եղած է։ Գերմանական արհեստագործութեան ամեն արտադրութիւնները ծովէ ի ծով և երկրէ յերկիր կը տանի կը պարզէ։ Այս շոգենաւ ապրիլ 2ին Թանգէր հասաւ, և պարզեց իւր արուեստանդէս։ Թանգէր հասնելէն առաջ Կոդրոնի ծանրարկած մը պատահեցաւ։ Շոգենաւուն մէկ մասկոյն, յորում ինն անձինք կային, ծիւղի հրանդանին մօտերը կորսուեցաւ, և ոչ ոք ազատեցաւ։

—Պ. ԲԱՍԻԷՈՒ. ինն ռուս գիւղացիներ, յորս երկու կանայք, կատարի գայլ մը խածատեալ, Մոսքուայէն ճամբայ հանուեցան, ի Բարիզ Պ. Բասդէօռէ դարմանուելու համար։ Ուրիշ վեց անձինք, շուն մը խածուած, Հիւսիսկիֆրոսէ (Ֆինլանտիա ճամբայ ելան, և ուրիշ մը՝ Նովկորոտէ։ Կատաղի շուներէ և գայլերէ խածատուիլ ամենօրեայ դէպք մ'է Ռուսիոյ մէջ։

—ԿԱՌԿԱՍԻՈՆ. Բաւական պաշտօնական ռուս լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Փոքրասիոյ Ասիոյ ռուս-Թուրք սահմանագլխոյն վրայ յանձնախումբ մը կազմուած է, «սահմանապահ զօրաց Թուրքապայի մ'ընթացքը քննելու, որ անցեալ տարւոյ յուլիսին իւր մարդոց հետ մի քանի անգամ սահմանագլխէն անցեր է, և ռուսահպատակ գիւղի մ'մը դուրաց երանի լափասակ մարդ ձեր է։ Երբ փոքրուձեր է ձերբակալեր զիրենք, զէն ի ձեռին գիմադրեր են մինչեւ իսկ կրակ ըրեր են բնակչաց վրայ։ Ռուս կառավարութիւնք քանիցս գանգատեր է, և Բ. Դուռն հրահանգներ է Կարնոյ Կուսակալին՝ տեղւոյ վրայ քննութիւն կատարելու համար յանձնախումբ մը կարգել։ Դեղատիրուչեֆ ռուս պատուիրակն է քննիչ յանձնախմբին։»

—ԲՐՈՒՍԻԼ ԵՒ ՎԱՏԻԿԱՆ. Բրուսիլ Ուսագայ Ժողովը, ապրիլ 13ին, Պիսմարք Իշխանին մէկ ճառէն յետոյ, որ Պապին հետ հաշտուելու ջերմ բաղձանք կը յայտնէր, քուէարկեց «Մայիս Օրինաց բարեփոխման Ծրագիրն», հանդերձ ինչ ինչ յաւելուածովք Տր. Բարեպաշտին Ֆուլդայի, որ Պապին ապաշաւոն ներկայացուցչին է։

—ԱՒՍՏՐԻՈՅ դահաժառանգ իշխանն, որ Պոսնայի զանազան կողմերը,

—)(77)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻԼ ՎԷՐՆ

ՄԱԹԻԱՍ ՍԱՆՏՈՐՖ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

Է.

ՔԱՋԱ ԻՆԿԼԷԶԷ

Ամսի գոյացած են Եռնայի վրայ տեսնուած բազմաթիւ մանր հրաբուխք, Մոնթէ-Բոսսի, կրկին լեռ, որ երեք ամսոյ մէջ կազմուած է հարիւր-երսուն եօթն մեթր բարձրութեամբ, 1669 ի ուաղներէն եւ հրաբխային քարերէն, Ֆրումէնթոյ, Սիմոնի, Սթարնէլլոյ, Քրիզնիլոյ, որք մայր Կեղեջոյ մը գմբեթը չրջապատող փոքրիկ գանգատանց կը նմանին, առանց հաշուելու 1809 ի, 1811 ի, 1838 ի, 1852 ի, 1863 ի և 1879 ի խառնարաններն, որոց ճագարները կը ծակեն մէջին կոնին կողերն, իբրեւ փեթակի մը բջիջներ։

Գէվէտէրէի գիւղակն անցնելէ զկնի, ուղեցոյցը կարճ շաւիղ մը բռնեց, որ Նիքոլոզիի ուղղան մօտակայ Թրամէսթիէրիի ճանապարհն կը հանէր։ Տակաւին լերան առաջին եւ մակեալ գօտիին մէջն էին, որ դրեթէ մինչեւ Նիքոլոզի կը տարածի յերկու հազար հարիւր քսան ոտնաչափ բարձրութիւն։ Ժամը գրեթէ չորսն էր կէս օրէն յետոյ, երբոր ուղեւորը տեսնել սկսան Նիքոլոզիի աւանն, առանց որ եւ է անհաճոյ պատահարի մը հանդիպելու, առանց գայլեր կամ կիներ դէմերնին ելնելու, այն տասն-հինգ քիլոմեթր հեռաւորութեան վրայ, որ կը բաժնէր զանոնք Կատանայէն։ Իսկ Բաղա Ինկլէզէ հասնելու համար տակաւին քսան քիլոմեթր ճանապարհին երթալ։

—Որչա՞փ ժամանակ Ձեր Վսեմութիւնն ատ կենալ կ'ուզէ, հարցուց ուղեցոյցն։

—Չնար եղածին չափ քիչ, պատասխանեց Տոքթորն, եւ այնպէս ընել որ իրիկուան ժամ իններին միջոցները Բաղա Ինկլէզէ հասնինք։

—Ուրեմն քառասո՞ւն վայրկեան...

—Բառասուն վայրկեան։

Եւ այսչափ ժամանակ բաւական եղաւ համառօտ ճաշ մ'ընելու աւանին երկու պանդոկներէն միոյն մէջ, որք քիչ մը կը բարձրացնեն Սիկիլիոյ ճաշարաններուն խոհակերական հմտաւոր։ Զայս կ'ըսենք ի պատիւ երեք հազար բնակչաց Նիքոլոզիի, առանց դուրս թողլու մուրացիկներն ալ, որք կը վստան անդ։ Ամիսի կատր մը, պտուղներ, խաղող, նարինջ, նուռ, Սան-Բլասիոյի գինի, այնպիսի ուտելիքներ են, զորս Իտալիոյ առաւել կարեւոր քաղաքաց պանդոկապետները չեն կրնար տալ նոյն առատութեամբ։

Ժամ հինգէն առաջ, Տոքթորը, Պեռոսն եւ ուղեցոյցն, իրենց ջորիներն հեծած, լերան երկրորդ աստիճանն, այն է անտառական գօտին վերելակել սկսան։ Ելել չէ թէ չատ ծառեր կային անդ, որովհետեւ փայտահաւք հոն ալ ուրիշ տեղերու պէս Ջնջելու կ'աշխատին վաղեմի գեղեցիկ անտառներն, որք չատ չանցած դիցաբանական յիշատակներու կարգ պիտի անցնին։ Սակայն տեղ տեղ, հրաշալանաց ափունքն եւ խորխորատաց եզերքը տակաւին կը տեսնուէին հացիներու, կաղնիներու եւ սեւատերեւ թզենեաց փունջեր, եւ քիչ մ'աւելի բարձրերն եղեւիններ, շոճիներ և ցարասներ։ Հրաբուխին մոխիրներն ալ, քիչ մը բուսահողի հետ խառնուելով, պլուներ եւ բարջուկներ կը բուսցնեն եւ մանուռէ գորգով մը կը ծածկուին։

Իրիկուան ժամ ութին միջոցները, Տոքթորն եւ Պեռոսս արդէն երեք հազար մետրը բարձրութեան հասած էին, որ գրեթէ սահմանն է յաւիտենական ձիւներուն։ Եռնայի կողերուն վրայ ձիւներն այնչափ առատ են, որ համայն Խուսիոյ եւ Սիկիլիոյ կը բաւեն։ Յայնժամսեւ հրահրոսանաց, մոխրոց եւ հրաբխային քարանց սահմանը մտան, որ անհուն խրամատէ մը, Վանէ Պովէի թերատաձեւ ընդարձակ կրկէսէն անդին կը տարածի։

Յառաջայ կ'արձանանայ հրաբուխին բուն կոնն, ուր քանի մը յայտասեր տունկեր դալարեաց կիսագուեստ մը կը ձեւացնէին։ Այդ կեղրոնական հրաբանակութիւն, որ լինքնին զատ լեռ մը ձեւացուցած է, Բէլլոն Սիւբ Օսսա, կը կրցնէ նորա կատարը, ծովուն մակերեւոյթէն երեք հազար երեք հարիւր տասն-վեց մեթր բարձրութեամբ։

Աղդէն գեւտինը կը դողար ջորիներուն ոտքին տակ։ Եռնայի կոյտն անդնդաբարոյութիւն։ Ժամը գրեթէ չորսն էր կէս օրէն յետոյ, երբոր ուղեւորը տեսնել սկսան Նիքոլոզիի աւանն, առանց որ եւ է անհաճոյ պատահարի մը հանդիպելու, առանց գայլեր կամ կիներ դէմերնին ելնելու, այն տասն-հինգ քիլոմեթր հեռաւորութեան վրայ, որ կը բաժնէր զանոնք Կատանայէն։ Իսկ Բաղա Ինկլէզէ հասնելու համար տակաւին քսան քիլոմեթր ճանապարհին երթալ։

—Որչա՞փ ժամանակ Ձեր Վսեմութիւնն ատ կենալ կ'ուզէ, հարցուց ուղեցոյցն։

—Չնար եղածին չափ քիչ, պատասխանեց Տոքթորն, եւ այնպէս ընել որ իրիկուան ժամ իններին միջոցները Բաղա Ինկլէզէ հասնինք։

—Ուրեմն քառասո՞ւն վայրկեան...

—Բառասուն վայրկեան։

Եւ այսչափ ժամանակ բաւական եղաւ համառօտ ճաշ մ'ընելու աւանին երկու պանդոկներէն միոյն մէջ, որք քիչ մը կը բարձրացնեն Սիկիլիոյ ճաշարաններուն խոհակերական հմտաւոր։ Զայս կ'ըսենք ի պատիւ երեք հազար բնակչաց Նիքոլոզիի, առանց դուրս թողլու մուրացիկներն ալ, որք կը վստան անդ։ Ամիսի կատր մը, պտուղներ, խաղող, նարինջ, նուռ, Սան-Բլասիոյի գինի, այնպիսի ուտելիքներ են, զորս Իտալիոյ առաւել կարեւոր քաղաքաց պանդոկապետները չեն կրնար տալ նոյն առատութեամբ։

Ժամ հինգէն առաջ, Տոքթորը, Պեռոսս եւ ուղեցոյցն, իրենց ջորիներն հեծած, լերան երկրորդ աստիճանն, այն է անտառական գօտին վերելակել սկսան։ Ելել չէ թէ չատ ծառեր կային անդ, որովհետեւ փայտահաւք հոն ալ ուրիշ տեղերու պէս Ջնջելու կ'աշխատին վաղեմի գեղեցիկ անտառներն, որք չատ չանցած դիցաբանական յիշատակներու կարգ պիտի անցնին։ Սակայն տեղ տեղ, հրաշալանաց ափունքն եւ խորխորատաց եզերքը տակաւին կը տեսնուէին հացիներու, կաղնիներու եւ սեւատերեւ թզենեաց փունջեր, եւ քիչ մ'աւելի բարձրերն եղեւիններ, շոճիներ և ցարասներ։ Հրաբուխին մոխիրներն ալ, քիչ մը բուսահողի հետ խառնուելով, պլուներ եւ բարջուկներ կը բուսցնեն եւ մանուռէ գորգով մը կը ծածկուին։

Իրիկուան ժամ ութին միջոցները, Տոքթորն եւ Պեռոսս արդէն երեք հազար մետրը բարձրութեան հասած էին, որ գրեթէ սահմանն է յաւիտենական ձիւներուն։ Եռնայի կողերուն վրայ ձիւներն այնչափ առատ են, որ համայն Խուսիոյ եւ Սիկիլիոյ կը բաւեն։ Յայնժամսեւ հրահրոսանաց, մոխրոց եւ հրաբխային քարանց սահմանը մտան, որ անհուն խրամատէ մը, Վանէ Պովէի թերատաձեւ ընդարձակ կրկէսէն անդին կը տարածի։

Յառաջայ կ'արձանանայ հրաբուխին բուն կոնն, ուր քանի մը յայտասեր տունկեր դալարեաց կիսագուեստ մը կը ձեւացնէին։ Այդ կեղրոնական հրաբանակութիւն, որ լինքնին զատ լեռ մը ձեւացուցած է, Բէլլոն Սիւբ Օսսա, կը կրցնէ նորա կատարը, ծովուն մակերեւոյթէն երեք հազար երեք հարիւր տասն-վեց մեթր բարձրութեամբ։

Աղդէն գեւտինը կը դողար ջորիներուն ոտքին տակ։ Եռնայի կոյտն անդնդաբարոյութիւն։ Ամսոյ գոյացած են Եռնայի վրայ տեսնուած բազմաթիւ մանր հրաբուխք, Մոնթէ-Բոսսի, կրկին լեռ, որ երեք ամսոյ մէջ կազմուած է հարիւր-երսուն եօթն մեթր բարձրութեամբ, 1669 ի ուաղներէն եւ հրաբխային քարերէն, Ֆրումէնթոյ, Սիմոնի, Սթարնէլլոյ, Քրիզնիլոյ, որք մայր Կեղեջոյ մը գմբեթը չրջապատող փոքրիկ գանգատանց կը նմանին, առանց հաշուելու 1809 ի, 1811 ի, 1838 ի, 1852 ի, 1863 ի և 1879 ի խառնարաններն, որոց ճագարները կը ծակեն մէջին կոնին կողերն, իբրեւ փեթակի մը բջիջներ։

Գէվէտէրէի գիւղակն անցնելէ զկնի, ուղեցոյցը կարճ շաւիղ մը բռնեց, որ Նիքոլոզիի ուղղան մօտակայ Թրամէսթիէրիի ճանապարհն կը հանէր։ Տակաւին լերան առաջին եւ մակեալ գօտիին մէջն էին, որ դրեթէ մինչեւ Նիքոլոզի կը տարածի յերկու հազար հարիւր քսան ոտնաչափ բարձրութիւն։ Ժամը գրեթէ չորսն էր կէս օրէն յետոյ, երբոր ուղեւորը տեսնել սկսան Նիքոլոզիի աւանն, առանց որ եւ է անհաճոյ պատահարի մը հանդիպելու, առանց գայլեր կամ կիներ դէմերնին ելնելու, այն տասն-հինգ քիլոմեթր հեռաւորութեան վրայ, որ կը բաժնէր զանոնք Կատանայէն։ Իսկ Բաղա Ինկլէզէ հասնելու համար տակաւին քսան քիլոմեթր ճանապարհին երթալ։

—Որչա՞փ ժամանակ Ձեր Վսեմութիւնն ատ կենալ կ'ուզէ, հարցուց ուղեցոյցն։

—Չնար եղածին չափ քիչ, պատասխանեց Տոքթորն, եւ այնպէս ընել որ իրիկուան ժամ իններին միջոցները Բաղա Ինկլէզէ հասնինք։

—Ուրեմն քառասո՞ւն վայրկեան...

—Բառասուն վայրկեան։

Եւ այսչափ ժամանակ բաւական եղաւ համառօտ ճաշ մ'ընելու աւանին երկու պանդոկներէն միոյն մէջ, որք քիչ մը կը բարձրացնեն Սիկիլիոյ ճաշարաններուն խոհակերական հմտաւոր։ Զայս կ'ըսենք ի պատիւ երեք հազար բնակչաց Նի

այցեր, ապրիլ 10 ին Վիէննա վերադարձաւ Մոսկվայի մէջ (Հէրսէք) պըրտեցաւ քաղաքային հաստատութիւններն, ընդ որս հիւանդանոցն, եւ իրերի եղաւ ժողովրդեան։ Ընդհանապէս հետի կը քալէր, և բնակիչք ապերասներով ծածկելը էին փողոցներն ուստի կ'անցնէր։

—ՖՐԱՆՑ ԵՌԶԻՑ կայրն ապրիլ 14ին Վիէննայի 14,000 պահապան զօրաց անդէս մը կատարեց անձամբ, Շմէլի դաշտին մէջ։

—ՌՈՒՄԱՆ կառավարութիւնը Վիէննա ղրկեց զՊ. Տիմ. Սգուրծա, Աւստրո-Հունգարիոյ հետ առեւտրական դաշագրոյն բանակցութեանց չարունակման համար։—Քաղաքի Կոմսն, ընդունելով Վիէննայի Արհեստագործական Կիսքին մէկ պատգամաւորութիւնն, ասաւ թէ չի յուսար որ Ռումանիոյ հետ սուեւտրական դաշնագիրը կարենայ երկարաձգուիլ կամ նորոգուիլ, եթէ Լեստրիա-Հունգարիա զիջումներ չընեն ռումանական արջառոց և ցորենի ներածման մասին։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄ

ԿԱԽԿԱՍԻՈՅ ՀԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆՈՑ

ՊԱՇՏՕՆԱԳԻՐ

ՏՈՆՏՐԻՔՈՍ-ՔՈՐՍԱՔՈՍ ԻԾԽԱՆԻՆ

Ա.Ո. Վեհ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ

Հետեւեալն է ճիշդ թարգմանութիւն Պաշտօնագրին, որով կաւկասեայ կուսակալը ծանուցած է առ Վեհ. Կաթողիկոսն թէ ինչպիսի օրինական տրամադրութեամբք կը վերաբացուին Կաւկասեայ հայ վարժարանք։ Խնդիրը դիւրաւ ըմբռնելու համար, ընթերցողք պէտք է աչաց առջեւ ունենան մեր մարտ 24 թուով հրատարակեալ բացատրական յօդուածն, և 1884ի Կրթական Օրէնքը, զոր նոյն թուով արտատպած էինք։ (Յօդուածոց խորագիրը մեք գրինք, դիւրահասկնալի ընելու համար)

ՀՈՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ԱՑԻ, ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ

«Ձերդ Վեհափառութիւն (Կաթողիկոսը) միջնորդած էր փոփոխութիւններ խնդրելով 1884 փետր. 16ի Կրթական Օրէնքին մէջ, վերաբերմամբ Հայ-Լուսաւորչական վարժարանաց ի Կաւկասիա։ Ներքին գրծոց Նախարար Գրոսոյ կոմսն ինձ պատասխանեցաւ Ձեր Վեհափառութիւն, թէ Թագաւորը-պայրը բարեհաճեցաւ հրամայել որ դիտելով Օրէնքն մեայ իւր արդի խմբագրութեամբ, բայց սակայն մեկնուիս։—

ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆՈՑ ՇՐՋԱՆՆ

Ա. 1884ի Օրէնքին Ա. յօդուածը կը հաստատեր թէ հոգեւոր նախակրթարանք մէկ կամ երկու դասարանէ բաղկացեալ պիտի լինին։ Որովհետեւ, ամենայաջող պայմանաց մէջի իսկ, աշակերտք չեն կրնար 2 տարւոյ ընթացքով աւարտել նախակրթարանի ուսմանց շրջանն, ուստի տեղային հասարակութեանց և ընկերութեանց ձեռնհաս պահչուող նախակրթարանաց եւ ծխական կամ եկեղեցական տարրական վարժարանաց համար դասընթացի տեւողութիւնը չէ սահմանուած։ Իսկ Հանրային Կրթութեան Նախարարենէն սահմանեալ երկդասարանեան և միդասարանեան վարժարանաց համար տեւողութիւն նշանակուած է առաջնոց 3 տարի, և վերջնոց՝ ոչ պակաս քան 3 տարի։

«ԼՐԱՏՈՒԻՑԻՉ» ԴԱՍԱՐԱՆՔ

Բ. Որպէսզի եւ 1884ի Օրէնքց մէջ չկան այնպիսի կարգադրութիւնք որ սկզբունքով արգիլեն Ձեր Վեհափառութեան առաջարկն, որ փոփոխ յայտնած էր լրացուցիչ դասարաններ հիմնել միամեայ դասընթացով, և միդասարանական և երկդասարանեան դպրոցներու ուսման շրջանով, որպէսզի կեղեցական դպրոցներու մէջ աւարտողք սիրողացնեն իրենց ուսում, ուստի, Կաթողիկոսն ունի լիակատար արտօնութիւն աւակասիոյ Կուսակալին միջոցով միջնորդելու և բանալու այնպիսի դասարաններ, ուր ի հարկն զգացուի։

ՀՈԳԵՒՈՐ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ

Գ. Ձեր Վեհափառութեան միջնորդութիւնն 1884ի Օրէնքին Գ. յօդուածին բաղափոխութեան մասին՝ այժմէն իսկ ի գործ դրուելոյ դրութեամբ ընդունուած պէտք է համարուի։ զի Գ. յօդուածով գործածուած հոգեւոր իշխանութիւն» բացատրութիւնը էտք է ամբողջովին վերաբերի Կաթողիկոսի անձին, իբրեւ ծայրագոյն Գլխոյն Հայ-Լուսաւորչական Եկեղեցւոյ։

ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆՈՑ ՎԵՐ

Դ. Գրոսով Ը. յօդուածին, ասոր ալ խմբագրութիւնը չի փոխուիր։ բայց ի նշան ծ վստահութեան զոր Օգոստ. Ինքնակալը ածէ Ձեր Վեհափառութեան անձին, բացատրեցէս Իրաւունք կը տրուի Ձեզ, անալ ուր որ կամիք երկդասարանեանն աւելի բարձր ուսումնարաններ, կամաւ թոյլատրութիւն ստանալ յետոյ, ըստ անհրաժեշտութեան որ ի մասին կրթական ասնաւոր հաստատութեանց։

ՆՇԱՆԱԿՈՒՄ ԴԱՍԱՏՈՒԱՑ

Ե. Ձերդ Վեհափառութիւն յաւելուած առաջարկած էր 1884ի Օրէնքին Է. յօդուածի։ Այս յաւելուած յառաջ եկած էր Հոգեւորականաց դպրոցներու բացման ենթադրութենէն։ Բայց որովհետեւ այժմ անհնար է ձեռնարկել այնպիսի հաստատութեանց կազմակերպութեան, ուստի և հարկաւորութիւն չկայ Ի. յօդուածով յիշատակելու այն անձեր, որք կարող են կոչուիլ դասախօսելու այնպիսի հաստատութեանց մէջ։—Միւս կողմէ, որովհետեւ նախակրթարանաց ուսուցիչ կրնան ընտրուիլ (Պետական) Ուսուցչական Ճեմարանի (Ինստիտուտ) և (Թեմական) հոգեւոր վարժարանաց աւարտողք, որք օրինօք յատուկ իրաւունք մ'ունին առանց հարցաքննութիւն կրելու մտնել ուսուցչութեան ասպարէզն, և ասոնցմէ դուրս ամեն ոք նմանապէս կարող է ուսուցիչ լինել, բայց յետ կրելոյ մասնաւոր հարցաքննութիւն, ուստի ճշդել թէ ո՞յք իրաւունք ունին դասախօսելու եկեղեցական վարժարանաց մէջ՝ պիտի սահմանեն Պատրիարք-Կաթողիկոսն իշխանութիւնն, յորմէ կախում պէտք է ունենայ՝ մանկավարժական գործունէութեան յարմարագոյն վարժապետաց ու վարժուհեաց կարգումը։

ՄՈՒԻԹ ԿԻՏ ՄԸ

Զ. Գրով Թ. յօդուածի վերաբերմամբ Ձեր Վեհափառութեան ըրած աննշան փոփոխութեան, այդ աւելորդ դարձած է այժմ, քանի որ այդ փոփոխութիւն հիմնեալ էր Հոգեւորական վարժարաններ հարատեւելու. ենթադրութեան վրայ։

ՁՈՒՐԻՆ ՎՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆԸ

Հաղորդելով առ Ձերդ Վեհափառութեան բարձրագոյն հաւանութեամբ արուած այս բացատրութիւններ, ի մասին 34ի Կրթական Օրէնքին, կը համարձակիմ յոյս յայտնել թէ, բարերար գործակցութեամբ Ձերդ Վեհափառութեան, վերջ կը տրուի Կաւկասիոյ հայ ժողովրդեան սիրելական լուսաւորութեան արգի ցաւալի կացութեան։ Իսկ այժմ Թագաւոր-Կայսեր առ Ձերդ Վեհափառութիւն ցոյց տուած առանձին բարեհաճութիւնն ու վստահութիւնը Ձեզ լիակատար իրաւունք կուտան ապահով լինելու, թէ Ձեր հոգի մնալոր և բարոյական յաջողութեան համար Ձեր կողմէ ամեն արդարացի և օրինաւոր միջնորդութիւն պիտի ընդունուի միշտ արժանավայել ուշադրութեամբ։

1886 փետր. 17

Բեռլինայի հրատարակեալ Նոյեմ. Վրէպ սլաւական կարեւոր թերթն «Հայկական Հանրապետութիւն» խորագրով յօդուածի մը հրատարակած է, յորում յոյժ ծանրակշիռ ամբաստանութիւններ կան Հայոց Նիստմարի։

Ա.ՀԴ. յօդուածին պատասխանած է Ռուսէ Կուրիէր, հերքելով պատասխան թերթին ամբաստանութիւնները։

Կը յուսանք յառաջիկայ թուով մը հրատարակել Ռ. Կուրիէրի պատասխանն թարգմանութիւնն, որ ուշադրութեան արժանի է։

Մոսկվայից հաղորդում են, որ այս տարի Վարդանանց տօնը բուռն նախկին տարիների փառաւոր կերպով չէ տօնուեր։ Եկեղեցիում ներկայ են եղել միայն Լազարեան ճեմարանի աշակերտք, մինչդեռ Մոսկվաբնակ Հայերը փայլել են իրանց բացակայութեամբ։ Նոյն իսկ Լազարեան ճեմարանն այդ օրը ոչինչ արած չէ այդ տօնի առթիւ, մինչդեռ վաղ այդ օրը ներկայացումներ և այլ հանդէսներ կատարած է։

(Մեղու Հայասպանի)

ԶՄԻՐՆԻԱ, 5 ապրիլ 1886։

Ազգային Վարչութեան Բաղաքական ժողովս հրապարակաւ կը մատուցանէ իւր ընտրեալներուն հաստատութեան առ Վեհ. Թագաւոր փառս Յակոբեան, որ ինչպէս ուրիշ տարիներ՝ նոյնպէս այս տարի եւս բարեհաճած է Ալեքսանդրիայէն 72 զամբիւղ Եգիպտական ընտիր բրինձ զրկել իւր հայրենի քաղաքիս ազգային տնական ընտանեաց բաշխուելով՝ զանոնք մխիթարելու համար սոյն Զատիկական եօթնեկիսս մէջ։

Ամեն. Սրբազան Առաջնորդ Հայրն թէեւ յատուկ օրհնութեան և ընդունակաւոր գիր ուղղեց առ Նորին Վեհափառութիւն, սակայն Ազգ. Վարչութիւնս եւս կը փութայ յայտնել երախտագիտական իւր ջերմ զգացմունքն առ վեհանձնալ նուիրատուն։

Ազգ. Քաղաքական Ժողովոյ

Ատենապետ Ատենադպիր

ՍՏԵՓԱՆ Ց. ՏԷՏԷՏԵԱՆ ՄԻՍԱՔ ՄՕՐԱՒԻԹԵԱՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱԶԴ

Թագաւոր Խորհրդոյ Խառնէ-ղէ

Ս. եկեղեցւոյս կալուածներէն թաղիս ազգային գերեզմանատան կից նորակառոյց և ընդարձակ պարտէզով մը շրջապատեալ զբօսարանին յառաջիկայ ապրիլ 15էն սատնուկէս ամսուան—և եթէ ուզողներ գտնուին—աւելի պայմանաժամու վարձակալութիւնն ամուրդի դրուած լինելով, յանձնառուք կը հրաւիրուին թուականէս մինչեւ մէկ շաբաթ, ամեն օր մինչ ի ժամ 2, Թաղ. Խորհրդարանն ներկայանալով, ստորագրել բացուած ամուրդի տետրակն։

6 ապրիլ 1886

Խանդիւղ (Կնէ.)

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏՐԻԱՐՔՆԵՐ

ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱԳԻՐՔԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Պարսկաստանի Նախարարներէն Մէհմէտ Հասան Խանի և Ղէրլիի պարսկական դեսպան Միրզա Խանի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ մայրաքաղաքիս պարսկական դեսպանատան խորհրդական Ճէնէտ Խանի, առաջին քարտուղար Նէճէֆլի Խանի և Եգիպտոսի ու Թիֆլիզի պարսկական հիւպատոսաց։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ մայրաքաղաքիս պարսկական դեսպանատան բարձրագոյն պաշտօնէից ոմանց։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Մանչեսթրի պարսկական հիւպատոս Պ. Հաճօբալոյի, Իզմիրի պարսկական հիւպատոս Յովհաննէս էֆէնտիի, Պերլինի և Բեռքսպուրգի պարսկական դեսպանատանց առաջին քարտուղարներուն և Թէհրանի Թրթատարութեան Տնօրէնին։

Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Թիֆլիզի պարսկական հիւպատոսարանի առաջին թարգմանին։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Պաթումի պարսկական փոխ-հիւպատոս Տիգրան պէյի։

Կրթական Նախարարութեան բարձրագոյն ժողովոյ անդամ անուանեցաւ Ապտուլլահատա էֆէնտի, եղբայր Նուբէտ տին էֆէնտիի։

Մայրաքաղաքիս գերմանական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Բրէսգօֆ Սոֆիա պիտի փոխադրուի դիւանագիտական դործակատարի պաշտօնով։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ԻՇԽԱՆԻՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԸ

Ինչպէս արդէն ծանուցինք, Եաքիբ փաշա անդամ ընտրուած է այն Ծանանամոյովոյն որ ուղղակի կայս. կառավարութեան իրաւասութեան ներքեւ թողուելիք տեղեաց սահմաններն պիտի որոշէ։ Ն. Վեհմութիւն փաղը կը մեկնի մայրաքաղաքէս իւր հետ տանելով Աղեքսանդր Իշխանին Արեւելեան Բումելիի կուսակալ անուանումը վաւերացնող Պատերական Հրովարտակը։

Աղեքսանդր Իշխանին հարը, որ այս օրերս Վիէննա երթալով Ֆրանց Էօզէֆ Կայսեր ներկայացած էր, Լօմ-Բալանքա (Պուլկարիա) հասեր է։ Որոշակի չգիտցուիր թէ Իշխանն իւր հօր ընդ[illegible] մէջ տեսակցելու համար, թէ Ծերունի Իշխանը Սոֆիա պիտի դայ։

Ռուսական Լրատէսը կը ծանուցանէ թէ Պուլկարիոյ մայրաքաղաքիս Իշխանութիւնը կրկին գին կ'օրհնէն Թուրքիոյ հետ ղրկուած ապրանաց, որով 100 ին մինչև 16—20 մաքսատուրք կառնուն։ Բաց յատուկ, չեն ուզեր եղեր դրամի փոխարէն ապրանք առնուլ։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Պէրլինէն առնուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ օսմ. դեսպան Թէվֆիգ պէյ այս օրերս Պիզմարք Իշխանին ներկայանալով, Արտաքին գործոց նախարար Վեհմ. Սայիտ փաշայի մէկ հեռագիրը մատուցեր է, որ Յունաստանի դէմ խնդրոյն առթիւ Տէրութեանց միջնորդութիւնը կը խնդրէ։

Եւրոպական Դեսպանք ամենքն ալ պատասխանած են Բ. Դրան վերջին շրջաբերական ծանուցագրոյն ի մասին Յունաստանի զէնքնկեցութեան։

Այս պատասխան նոյնմատ է և կը յայտարարէ թէ Տէրութիւնք իրենց մէջ կը բանակցին Յունաստանը զէնքնկեցուցնելու միջոցներուն վրայ։

Տեղական թերթ մը, Ապէնդէն ապրիլ 3/15 թուական հեռագիր մը կը հրատարակէ, ծանուցանող թէ երկու զրահաւորք, ոռանց դրօշի, քանի մ'օր առաջ Վօլոյ առջեւ գնացեր են ուր ժամանակ մը մնալէ յետոյ, հեռացեր են դէպ ի Անյիօրգ։

Կը կարծուի եղեր թէ ռուսական զրահաւորներ չեն ադնը։

Հրատարակուած է որ ծովեզերաց ամրոցներէն կրակ արձակուի, եթէ այդ զրահաւորք վերստին Վոլոյ առջեւ երեւին։

Եանեայէն մարտ 28 թուով կը գրեն առ Նեսլոյ։

«Նախընթաց օր Կ. Պոլսէ սատ հասան Սէյֆուլլահ, Օսման և Եահա պէյերն որք Ալպանիայի զինուորներ հաւաքելու պիտի աշխատին։ Այդ զինուորաց թիւը 10,000ի պիտի յանգի։

«Իսկամ ժողովրդեան 15 էն մինչև 60 տարեկան եղող արանց զէնք կը բաժնուի։ Շաբաթն երկու անգամ, ուրբաթ և կիւրակէ օրերը, զինուորական ժարզանքներ պիտի կատարուին։

«Զինուց բաշխման հանդիսին, որ տեղի ունեցաւ Եանեայի զօրանոցին մէջ, Միւֆթիին Բեամիլ էֆէնտի ապդու ատենախօսութիւն մ'ընելով ժողովրդեան հայրենասիրութիւնն ու եռանդը գրգռեցաւ։»

Մախսուսէի Բեանդլ-փաշա անուն շրջանաւը Տրապիզոնէն 530 զինուոր բերաւ մայրաքաղաքս։

ԻՍՊԻՐՆ-ԷՖԵՍԷՐԷՍ

Իսպէն-Լէսբոս անգլօ-ֆրանսական Լրագրին, որ ժամանակէ մը հետէ խափանուած էր, բարձրագոյն ներման արժանացած լինելով, այս օրէ վերստին հրատարակուիլ պիտի սկսի։

ՕՍԿՈՒՌԻ ԹՂԹԻ ՄԵՆԱՎԱՃԱՌՆ

Վերջերս ծրագիր մը մատուցուեցաւ Բարձ. Մեծ-Եպարքոսին, սիկառի թուղթի մենավաճառք խնդրուած է։

Այս ծրագրի հաւեմատ, մենավաճառի հասոյթէն գոյանալիք հաւանական գումարն է օրական 300 ոսկի որ երկսեռ թուրք վարժարանաց հաստատման պիտի յատկացուի։

Այս ծրագիր լաւ ընդունելութիւն գտած է Կրթական Նախարարութեան կողմէ։

Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ դեսպանատան պահակ շղթեանաւով վաղը կը մեկնի ի Լիվատա (Խրիմ) ուր պիտի մնայ վեց շաբաթի չափ։

Դեսպանատան խորհրդական Պ. Օնոու որ երեկ առաւօտ մայրաքաղաքս հասաւ, փոխանորդաբար պիտի վարէ դեսպանատան գործերն ի բացակայութեան դեսպանին։

Պոլսէն-Լէսբոսէն լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Սուատանի ապատամբապետներէն ոմանք առաջարկած են Եգիպտական կառավարութեան հաշտութիւն կնքել հետեւեալ պայմաններով։

1. Եգիպտական եւ սուատանեան սահմանագլուխները գծել ի Վատի-Հալֆա։

2. Բացարձակ ինքնօրինութիւն տալ Սուատանի գաւառին եւ կատարեալ ազատութիւն չնորհել վաճառականութեան, նոյն իսկ գերեաց, քանի որ գիպտական կառավարութիւնն ազատ է իւր հարկ դատած միջոցները ձեռք առնուլ գերիվաճառի ջնջման համար լեգիպտոս։

3 Անգլիական զօրքերը Բօրսօքոյի հիւսիսային կողմը բաշուին։

Մայրաքաղաքս հասած հեռագիրը կը ծանուցանէ թէ Մէճարտիի Ամեն ծանուցանեն թէ Մէճարտիի Ամեն շղթեանաւն որ այս ուրբաթ իրիկուն մեկնած էր Իզմիրի նաւահանգիստէն, կէս գիշերուան մօտ բռնկեր է Գարա Պուրունի հրանդանին մօտ։ Նաւապետն ամեն ջանք ի գործ դրեր է հրդեհը մարելու եւ շղթեանաւն ազատելու վրայ խրեցուցեր է։ Այս արկածի լուրը Զէյմէնէն Իզմիր հասնելով, տեղւոյն Մէճարտիի գործակալն անմիջապէս Մալթէ շղթեանաւն օգնութեան դրկեր է։

Ամենն մասամբ այրեր է, սակայն մարդու կորուստ չկայ ամենեւին եւ մինչեւ իսկ կարելի եղեր է ազատել շղթեանաւն մէջ գտնուած թղթատարական պայուսակն։

Արքունի նաւարանին մէջ ծովազբակիր երեք նոր շղթեանաւ չինութեան ձեռնարկուած է։ Շինութեանց սկզբնաւորութիւնը նախընթաց օր մեծ հանդիսիւ տեղի ունեցաւ Արքունի նաւարանին մէջ ի ներկայութեան Ծովային Վեհմ. նախարարին և բարձրատիճան ծովային սպայից։

Նեսլոյ լրագիրը վերջին օրերս սկսած է խօսիլ կծու լեզու մը գործածել Զարիֆի գերդաստանին նկատմամբ և մասնաւորապէս հարուածել Յունաց մեծանուն բարերարին որդին՝ Պ. Լէօնիտաս Զարիֆի, ժառանգական դատի մ'առթիւ, որոյ մասին բացատրութիւններ կը պահանջէ հրապարակաւ։

Ցաւ պէս Պոֆոր պատասխանելով յոյն լրագրին ընդդատութեանց, կը հրաւիրէ անոր խմբագրութիւնը Ֆէնէրի Պատրիարքարանին դիմել պէտք եղած տեղեկութիւնները քաղելու համար և ինք իւր կողմէ քանի մը ծանօթութիւններ կուտայ խնդրոյն վրայ։

Եուսուֆաքի անուն Ցոյն մը կառավարական գանձէն իւր ունեցած 50,000 ոսկւոյ պահանջը ժամանակաւ կատարեր է եղեր իւր ազգին բարեգործական հաստատութեանց, Եորկոս Զարիֆիի կամաց թողլով անոր գործածութեան եղանակն։

Զարիֆիի մահէն յետոյ, հանգուցեալին որդին՝ Պ. Լէոնիտաս Զարիֆի կտակատար կարգուելով, յանձն կառնու նաեւ Եուսուֆաքիի դատին չարունակութիւնը։ Երկար ժամանակ աշխատելէ յետոյ, քանի մը շաբաթ առաջ կը յայտնի նպաստաւոր վճիռ ստանալ կայս. կառավարութենէն որ հաստատելով հանգուցեալ Եուսուֆաքիի 50,000 ոսկւոյ պարտքը, նոյնքան գումարի հաւասար կը յանձնէ տատանողդի տրոց վրայ։ Պ. Զարիֆի այս նպաստաւոր արդիւնքը ձեռք բերելով Ֆէնէրի Պատրիարքարանին կը դիմէ և կը խնդրէ որ յանձնաժողով մը կազմուի գանձելի գումարին դործածութիւնն որոշելու համար, թէեւ իւր Նախագահ Ցուն նաց ազգային հիւանդանոցներուն եւ իւր կտակատար, իրաւունք ունէր ինք որոշելու Եուսուֆաքիի թողած գումարին գործածութիւնը։ Պատրիարքարանն այս պաշտօնով երկու պատուաւոր անձինք կը կարգէ, Պ. Պ. Թամվաքօ եւ Հաճօբալօ, որք Պ. Զարիֆիի հետ կաշխատին մոս առ մոս գանձելու 50,000 ոսկին զոր կը յատկացնեն իրենց հիւանդանոցներուն։

Այս է ահա իրողութիւնը զոր Նեսլոյ տարբեր կերպիւ կրմեկնէ եղեր։

Ցաւ պէս Պոֆոր այս առթիւ դիտել կուտայ թէ Նեսլոյն այս օրերս բաղդատութեան դնելով հանդուցեալ Սմէֆանովիչն որ 19,000 ոսկի կատկեց իւր ազգին եւ քանի մ'ամիս առաջ Մարմարայի մէջ մեռնող յոյն մը՝ Եանի Բաքաքի, որ 180,000 ոսկւոյ գումար մը թողուց իւր ծննդավայրն եղող քաղաքին՝ Սելանիկի յունական կրթական հաստատութեանց, հիւանդանոցներուն եւ Աթէնքի համարարանին, կուսէ թէ այս երկու բարերարաց առաջինը չատ աւելի մեծայարգ է քան երկրորդն, ըստ որում Պ. Սմէֆանովիչ իւր ամբողջ կեանքը բարեգործութեամբ անցուցած է, մինչ Պ. Բաքաքի մեռնելու պահուն միայն խորհեր է ազգին թողուլ իւր հարստութիւնն որ այլ եւս օգուտ չունէր իրեն համար։

Այժմ եւս Նեսլոյն կը հարուածէ Զարիֆիի յիշատակը եւ կերեւի թէ կ'եղարկացնէ Ցաւ, այս կերպով միւս բարերարաց արժանիքը եւ բարեգործութիւնները տկարացնելով յաչս հասարակութեան, յոյն թերթին նպատակն է Սմէֆանովիչի անունը և յիշատակը բարձրացնել։

Սոֆիայէն կը գրեն տեղական լրագրոյ մը։

Շաբաթագրեր դատ մը կը տեսնուի այս պահուս քաղաքիս զինուորական բարձրագոյն Ատենին առջեւ։ ռուսահպատակ Պաձէֆ անուն սերգիտցի մը, որ տեղակալի ատիճանաւ ծառայած էր Պուլկարական բանակին մէջ, ամբաստանուած է թէ լրտեսութիւն կ'ընէր վերջին պատերազմին ժամանակ։ Այս մարդուն տեղակից կը կարծուի Վիտին ռուսական տեղապահարարի թարգման Պ. Հիթրօվօ որ այժմ Սոֆիայի հիւպատոսարանին մէջ կը պաշտօնավարէ։ Այս դատաստանին պատճառաւ տարբերնակ յայտնութիւններ երեւան կուգան։ Պաձէֆ տեղակալն օր մը փորձած էր փախչիլ, բայց ձերբակալուած էր այն պահուն երբ սերպիական բանակը կանցնէր։ Հարցաքննութեան միջոցին յայտարարեց թէ Միլան Թագաւորին դէմ թշնամական նպատակաւ մը կ'ուզէր սերպական բանակն երթալ։ Արդ, եթէ այս մարդ յոյզի հերքել իւր վրայ ծանրացած լրտեսութեան կասկածները, պիտի ամբաստանուի թէ իրր պատերազմ ապայ, դրացի պետութեան մը թագաւորին կենաց դէմ դաւադրութիւն լրած է։

Պրուսայի Պատժական Ատենի նախագահ Ապատիլ Կոֆար էֆէնտի մեռեր է։

Բերայի մէջ, հանրածանօթ հացագործ Դէյրդ Ագա նախընթաց իրիկուն Ֆերիտպէ փողոցի փուռէն երթալով ոգաստուրի մը հետ սուտ մեռեր է։ Երբ հենց մեռ ցարագործ վրան յարձակելով, դաշոյնի քանի մը հարուածներով ծանրապէս վիրաւորեցին զայն վիզէն ու ձեռքէն և վրան գտնուած բոլոր դրամը կողոպտեցին։

Ադրիանուպոլսոյ մէջ Պոֆոր անուն հրեայ երիտասարդ մը և յոյն կին մը քալամական կրօնն ընդուներ են։ Առաջնոյն անունը Մէհմէտ և երկրորդին անունը Ֆաթիմէ դրուեր է։

Սելանիկէն կը գրեն թէ մօտակայ ագարակի մը գործաւորը հագուստին և կերպարանքին փոխելով Խոթանոզ գիշերը Վերթան և ոճրարի վաճառականի մը 1000 ոսկին կը կողոպտեն և ասով ալ չգոհանալով, վաճառականին կինն ու աղջիկը տաք ձեթի մէջ կը թաթախեն։

Ոստիկանութիւնն յաջողած է չարագործները ձերբակալել։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԻ

Օսմանեան Կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ եւ Պոլսոյ գրասենեակներէն դոց պիտի մեռ յատ.ոիկայ ուրբաթ 11/23 եւ երկուշաբթի 14/26 ապրիլ։

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄ

ԱՍԵԼ ԶԻՅՈՒՏԻ ԻՄԱՍ ՍԱՀԻՊԼԷՐԻ ՓԱՐԱՁԸՆՏԱՆ ԹԷՐԹԻՒ ՕԼՈՒՆԱՆ

ԲԻԼԻԼ Է ՍԻՌՕ ՏԸ ՊԼԱՆՔԱՌ

ԿՈՒՏՐՈՆ ՏԸ ԿԻՒՏՕ

ՍԻՆԱՌԻՍՄ ՌԻԿՕԼՕ

ԲՈՒՏՐԸ ՏԸ ՌՕՃԷ

ԷՆԺԷՔՍԻՕՆ ՊՈՕԼ

Նամ էֆզալարն Տէրսաատէթ էֆէնտիաբրն պաղոը թարաֆընտան թագիտիվ էֆ հիլէլի օլարագ ֆիրուխթ օլունմագտա օլուտուրս մէսմուրմզ օլուսը պունտան պէօրլէ պաս մագուլէ ախղլս իթա իլէ մէշղուլ օլանլարրն իսմի ղալէթալարս վասթասը իլէ իլան վէ միլեթէճասորլէրէրինին հագդընտա տախի նիզամը տայիրէսինէ իդամէյի տաստա օլունճաղը պիճիմսիզ էճզա թիճարլարը իլէ էճզասանէ սահիպլէրինէ իսթար օլունուր։

Բարիզ էճզաճըլարընա

ՊԼԱՆՔԱՌ ՎԷ ՔՈՒՄԲ.

Ժ. ՖԷՐՐԻ

Հ. ՖՈՒՐՆԻԷ ՎԷ ՔՈՒՄԲ.

Բ. ՐԻՆՕԼՕ » »

ԱԶԴ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻ

Կը ծանուցուի ամեն անոնց որ Կայսերական Գանձէն տրուած նոր Մէրկիներ ունին ի փոխարէն Իսկամ Ճէպտիէի, Մէճիտիէ Միւպէտտէի, Մէճիտիէ Ատի և Մու

Օթման 1871	69 1/2
Փոխառութիւն 1877	82 1/2
Պանք Օթման	10 5/8
Ռուսական փոխառ. 1873	98 1/4
Եգիպտական միացեալ (իտնիֆիտ)	68 1/2
» առանձն. (բրիվիլեժիտ)	91 3/8
Տայբա Սանիէ	67 3/8
Ջօմանթալ (փոխառ. Բօչիլա)	92 3/4
Հունգարական պարտատոմսք 4%	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	— —
Վիեննա, 19 Ապրիլ, ժամ 4 երեկոյ	
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 40
Օսմանեան երկաթուղի	17 80
Բարիզ, 19 Ապրիլ, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ	
Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	109 40
» » 3 %	80 90
Օսմանեան քօնսոլիտէ Սերի Դ. բացուեցաւ	14 50
» » » փակուեցաւ	14 47 1/2
» » Սերի Բ.	15
» » Գ.	14 40
Օսմանեան երկաթուղի	36
» բէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթման	516 25
Գրեքի Լիմիթէ	523 75
» Ֆոնտիէ	1351 25
Բաժնետոմս Լիոնի	1230
Ռուբիի դրամագլուխ	2112 50
Ռուսական 5% 1877ի	101 3/8
Իտալական Ռանթ	97 32 1/2
Եգիպտական միացեալ	345
Սպանիական (արտաքին)	56 5/8
Բրիսիլիէ թիւրք	353 75
5% Հելլենական	260
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 15

ԲԱՐԻԶ ԹԻԹԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 19 Ապրիլ, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	109 40
Օսմանեան քօնսոլիտէ Սերի Դ	14 42 1/2
Եգիպտական	345

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՑՈՒԹ

Բագրեւանդէն հետեւեալը կը գրեն մեզ.

Գեր. Տ. Յովհաննէս Ծ. Վ. Տ. Աստուածատուրեան, Վանահայր Բագուանայ և Առաջնորդ Բագրեւանդայ։

Ուրախութեամբ կ'ողջունենք այն որոշումը զոր Կեդր. Վարչութեան Խառն Ժողովը տուած է ամէն Ս. Պատրիարք Հօր առաջարկութեան վրայ, և որով եպիսկոպոսական վկայագիր շնորհուած է Իշչիլիսէի Վանահայր և Պայազիտու ու Ալաշկերտի Առաջնորդ Գեր. Յովհաննէս վարդապետի։ Այդ որոշմամբ կը նուիրագործուի մի արդարութեան սկզբունք, թէ եպիսկոպոսութեան հասնելու համար հարկ չէ գլխաւոր կեդրոններու և նշանաւոր քաղաքներու մէջ պաշտօն ձեռք ձգել, այլ թէ փութաջան և հաւատարիմ աշխատութիւնը կը տեսնուի և կը գնահատուի ամէն տեղ։

Գեր. Տ. Աստուածատուրեանի վիճակը պատմական առումով երեւելի աթոռ է, զի Եզնկայ և Խորենացւոյ եպիսկոպոսական աթոռն է, և վանքն ալ Ս. Լուսաւորչէն հիմնարկեալ է։ Սակայն երկար դարերէ ի վեր խեղճութեան մէջ ինկած, 1830ի պատերազմէն յետոյ ազգաբնակութենէ նուազած և 1877ի պատերազմին դարձեալ գաղթականութեամբ վնասուած և 1879ի սովոյն բոլորովին կործանած է։ Գեր. Տ. Աստուածատուրեան թէպէտ բնիկ չէ, զի ինքն Արմիրոյ Ցարութիւն գիւղէն է, սակայն երկարատեւ բնակութեամբ գրեթէ բնիկ դարձած է։ Իր երիտասարդութեան՝ Մշոյ Ս. Կարապետի վանքն ուսում առած է, երբ վանքին ուսումնական վիճակը լաւ էր։ Պատ. Կարապետ Զաքարեան վարդապետի օրով, և դասակից եղած է հանգուցեալ Մամբրէ եպիսկոպոսի։

Անտի եկած և Իշչիլիսէի կամ Բագուանայ Ս. Յովհաննէս Վանուց Միաբան եղած և 1857 ին վարդապետ ձեռադրուած է։ Ինքն այժմ 62 տարեկան է։ Եւ 25 տարեկանէ աւելի է որ առաջնորդութիւն կը վարէ, թէպէտ անկէ ալ յառաջ հանգ. Սիմոն վարդապետի աջ թեւը եղած է։

Գեր. Տ. Աստուածատուրեանի առաջնորդութեան ժամանակը, չարունակ դժբաղդութեանց շարք մը եղած է։ Հպիւռ թէ 1830 ի դաղթականութենէէ յետոյ երկիրը չուզէ առնելու կ'սկսէր որ 1877 ին դաղթականութեամբ։ Ամէն բան տակն ու վրայ եղած է, և հաղիւ թէ Իշչիլիսէի վանքը նորոգած և հողերը ազատած փորրիկ վարժարանի մը ձեռնարկած էր որ 1877ին բոլոր շինուածը քարուքանդ եղած է, զորս այժմ նորէն ձեռնարկած է նորոգել։

Սակայն ահեղ սովը բոլորովին խեղճ ըրած է Ալաշկերտը և Ալաշկերտի առաջնորդը։ Պատերազմէն ի վեր է, որ Գեր. Տ. Աստուածատուրեան խեղճ Ժողովրդեան մէջ կը թափառի, առանց տեղւոյ ուր դիցէ զգլուխ իւր, և բոլորովին աղքատ։ Թէպէտ առաջնորդութեան և կառավարութեան կեդրոնը Պայազիտ է, սակայն հայաբնակութիւնը Ալաշկերտի և Գարաքիլիսէի վիճակներուն մէջ լինելուն, այս կողմերը կը դեգերի առաջնորդը։ Կառավարական գործերը յանձնած Տ. Սեդրաքեան Ժիր քահանային, ինքն հովուական գործերով կ'զբաղի, առանց հայելոյ իւր տարրութեան, զի երկիրս պատերազմի ժամանակ սպառնալիքներ կրելուն և մահը դէմը տեսնելուն՝ վրան ազդեցութիւնը մնացած է։

Չեմ գիտեր որ Պայազիտու և Ալաշկերտի սակաւաւոր վիճակներն իրենց առաջնորդին եպիսկոպոսանալը խնդրած լինին, զի այդչափը մտածելու իսկ ժամանակ չունին։ Ամէն. Ս. Պատրիարքը իւր սրտին դրդմամբ ուզելով եպիսկոպոսացնել Պայազիտու առաջնորդը ուզած է յայտնել, թէ ոչ արտաքին փայլը կը յարգէ այլ իրական արժանիքը, մանաւանդ որ ինքն իւր Կարնոյ առաջնորդութեան երկարամնայակեայ պաշտօնավարութեան մէջ առիթ ունեցած էր ի մօտոյ ճանաչել և քննել Տ. Աստուածատուրեան վարդապետի գործն ու ընթացքը։

Գեր. Տ. Աստուածատուրեան բոլոր առաջնորդաց ալ հնագոյնն է, զի իրմէ հին մէկը չկայ որ իւր վիճակին վրայ հաստատուն մնացած լինի։ Այդ կողմանէ ալ մի մեծ արդիւնք նա որով շատ նշանաւոր պէտք է նկատուի բոլոր վարդապետաց մէջ։

* * *

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»ի ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ ՔԱՂՈՒՆԱԾ

(Մեր մանաւոր թղթակցէն)

ԶՄԻՒՌՆԻԱ, 5 ապրիլ

Մարտ 28ի Ազգային ժողովոյ նրստին մէջ երեւելիօրեան էֆէնտի մը կ'առաջարկէ մեր յայտնի բարերարին քուէ տալ իր մէկ նոր ազգային սերագործութեան համար։ Քաղաքական ժողովոյ Ատենապետ Վսեմ. Նուրեան էֆէնտին սոյն սրտաբուխ առաջարկը յետաձգել կ'առաջարկէ պաշտօնական ձեւակերպութեան պակասութիւնը պատրուակ բռնելով։ Անդուշտ բոլոր հեռաւոր Հայեր Զմիւռնացւոց պէս զարմացած են այսպիսի ձեւաբանութեան համար որ քաղաքիս Ազգային Վարչութեան մարմնէն պաշտօնական գրերով լրագրաց մէջ հրատարակուած, նահանգիս տէրութեան բարձր պաշտօնեաներէն և պաշտօնական լրագրէն ու բոլոր տեղական և մայրաքաղաքիդ թերթերէն գովուած, կովկասեան հայ լրագրաց և պաշտօնական Աբարտին մէջ հռչակուած, աշխարհիս ամէն կողմերու Հայերէ յատուկ թղթակցութիւններով շնորհաւորուած եւ շինութեան մէկ երրորդ մասն աւարտած հոյակապ գործին անտեղեակ կը ձեւանայ Վսեմ. Ատենապետ էֆէնտին և աւելի կը զարմանանք որ նոյն ժողովին նախագահող - Ամէն. Սրբազան Պատրիարք Հայրն, որ շնորհակալութեան և օրհնութեան գիր ուղղած է Վսեմ. Սպարթալեան էֆէնտիին, լռութիւն կը պահէ այս տարօրինակ առաջարկութեան առթիւ։

Կարծենք այս ամենը պարզապէս ցոյց կուտան թէ Պատկ. Երեսփոխանական ժողովը, բնաւ կարօտութիւն չունէր պաշտօնական տեղեկութեան և ոչ իսկ այսպիսի ազգային գործ մի հաղորդելու համար օրէնք մը կը տեսնուի ոչ մեր և ոչ ուրիշ ազգաց Սահմանադրութեան մէջ, քանզի բարերարութիւնն ինքն իրեն համար սուրբ օրէնք է որ իսկոյն ամէն սրտերու մէջ արձագանք կը գտնէ. հետեւաբար անտարակոյս ենք որ նոյն իսկ ճշմարիտ բարերարք, ինչպէս է Վսեմ. Սպարթալեան էֆէնտին, ոչինչ կ'սպասեն իրենց բարեաց փոխարէն և բաւ կը համարին մանկան մը բերանէն ըղխած շնորհակալութեան ղաղցումն և կը վիրաւորուին քննադատեալ շնորհակալութենէն, թէև այն պաշտօնական բարձրը տեղերէ արտասանուի (*)։

—Աղեքսանդրիա բնակող մեր ազնիւ հայրենակից Վսեմ. Թադէոս փաշա Յակոբեան, ըստ իր ազդատասիրական գեղեցիկ սովորութեան, կարօտ հայ ընտանեաց Զատկի օրերէն առաջ բաժնուելու համար հաճեցաւ 72 դամբիւղ ընտիր բրինձ ուղարկել Ս. Առաջնորդին։ Ազգային Վարչութիւնն ալ ըստ սովորութեան ալիւր բաշխելու համար կարող ազգայիններէն երեկ և առջի օր սկսաւ ստակ ժողովել, որ բրինձին հետ միատեղ աւագ հինգշաբթի օրը արդէն նշանակեալ կարօտ ազգայնոց պիտի բաշխուի։

—Արեւելեան Ակադեմիան առաջին Ընդհանուր ժողովը տեղի ունեցաւ ամսոյս 2ին նոր վարձուած տան մէջ ի ներկայութեան բազմաթիւ անդամոց։ Անդամներէն երիցագոյնը Պ. Մարտիրոս Ալիքիարեան առաջարկ Ատենապետ ընտրուելով՝ ատեանը բացուեցաւ և Մասնաժողովոյ անդամներէն Պ. Լոզոֆէթ Պալեօզեան խօսք առնելով յոյժ լաւ կերպիւ բացատրեց խորհուրդներու պատճառները, արդի վիճակը, պէտքերը, և առաջարկեց որ նոր ճանաչնաժողով մը կազմուելով, գործելու լիակատար իշխանութիւն ունենայ և ամէն ինչ հետզհետէ տնօրինէ։ Բոլոր անդամները միասին շնորհակալութիւն յայտնեցին Պատ. Մասնաժողովոյ անդամոց որոնք մեծամեծ զոհողութեամբ յաջողեցան ազգին մի ըզգալի պէտքը լեցնել և խնդրեցին որ հաճին շարունակել իրենց պաշտօնը և ինչ որ հարկ է տնօրինելով բացման օրը իրենց իմացնեն, քանի որ այս մասին մեծ արժանիք և կարողութիւն ունենալէ զատ բոլոր անդամոց ալ վստահութիւնը գրաւած են։

Պատ. Մասնաժողովը ընդունեց չարունակել իր պաշտօնը այն թէութեամբ որ ամէն ոգնութիւն անդամ պարտաւոր էլայ ըստ իր չափու կարողութեան աշխատիլ և ամէն բան Մասնաժողովէն չակնկալել, որպէսզի մի քիչ դիւրանայ իրենց դժուարին գործը։

—Ահաւասիկ Մասնաժողովոյ անդամոց անունները.

Մեծ. Տեարք

Արմենակ էֆ. Կոստանդեան (Ատինապէտ)
Գրիգոր Յ. Եսայեան
Զարեհ Թադթադեան
Թադէոս Յ. Սպարթալեան
Լոզոֆէթ Պալեօզեան (Դանչապետ)
Խաչատուր Վարպետեան
Կարապետ Զաքիեան
Կիւլպէնկ Կիւրիւնեան
Մեսրոպ Միմոնեան (Բարտուղար)
Բժ. Պօղոս Կոստանդեան
Սաւալան Մարգարոփ։

Աւելորդ չենք համարիր հրատարակել նաեւ այն Պատուարժան տան ազգայնոց անունները որոնք անձնուիրաբար հաճեցան յիսունական օսմանեան ոսկի կանխաւ վճարել որպէս զի անմիջական ծախքերը հոգացուին։ Այս 500 ոսկին, որ անտոկոս է, պարբերաբար պիտի վճարուի երբ Արկղին մէջ ստակ աւելնայ։

Մեծ. Տեարք

Մատթէոս Պալեօզեան
Յովհաննէս Սպարթալեան
Գէորգ Սուլթանեան
Գրիգոր Յ. Եսայեան
Զարեհ Թադթադեան
Թադէոս Սպարթալեան
Կարապետ Արապեան
Կիւլպէնկ Կիւրիւնեան
Պաքրճեան եղբարք
Պօղոս Վարպետեան։

(*)։ Կը ցաւինք որ Իզմիրի մէջ այնպիսի սխալ մեկնութիւն մը տրուեր է Ազգ. Ժողովոյ որոշման։ Բայց այդ որոշում չատ պարզ և բնական էր։ Ժողովոյ ոչ մի կողմէն ամենափոքր տարակոյս արտայայտեցաւ Սպարթալեան Վսեմ. Յովհաննէս էֆէնտիի նոր բարերարութեան ստուգութեան ու մեծ նշանակութեան վրայ։ Ամենուստ, ընդհակառակն, եռանդագին տրամադրութիւն ցուցուեցաւ շնորհակալեաց սրտաբուխ քուէով մը պատուելու այն մեծ բարեգործութեան հեղինակը։ Բայց ի հարկէ ամէն պաշտօնական գործողութիւն պաշտօնական ձեւակերպութիւն մ'ունի։ Ա՛և իբէ երրիկ մէջ, Ազգ. Ժողով մը չի կրնար հանդիսաւոր քուէներ տալ մասնաւոր տեղեկութեանց վրայ յենլով։ Եթէ տայ, քուէն իւր յատուկ արժէքը չունենար։ Ազգ. Ժողով մ'ամէն ինչ իւր կարգած Գործադիր Խշխանութենէն կ'իմանայ։ Անոր տուած տեղեկութեանց վրայ կը հիմնէ իւր ամէն քուէներ։ Բայց թէեւ աշխարհ Արարատ խնդութեամբ իմացաւ Սպարթալեան նոր մեծագործութիւնը, բայց Կեդր. Վարչութեան բնաւ տեղեկութիւն մը տուող չեղաւ, որպէս զի ինքն ալ զայն Ազգ. Ժողովոյն հաղորդէր։ Վարչութիւն մը ի հարկէ չի կրնար լրագրի թիւ մ'իւր ձեռքն առնլով ներկայանալ Ժողովոյն և տեղեկութիւն տալ։ Երբ Վարչութիւնը կարող լինի պաշտօնական տեղեկութիւն հաղորդել Ժողովոյն, տա պիտի փութայ կատարել զիւր նուիրական պարտաւորութիւն։ Մեք կը զարմանանք միայն որ Իզմիրի Գաւառ. Վարչութիւնն ազգային այնպիսի մեծ գործ մը երկողիւ մը Կեդր. Վարչութեան ծանուցանելու փափկութիւնը կամ պարտաճանաչութիւնը չէ ունեցած մինչեւ հիմա, և ուղղակիօրեն տեղի տուած է Ազգ. Ժողովոյ շնորհակալեաց քուէին օրաձգման։ Բայց թէ այն քուէն տալու ամէն պատրաստութիւն կայ, Իզմիրցիք և ամէն տեղերու Հայք զայս կրնան տեսած լինել նոյն իսկ Կեդր. Վարչութեան յատուկ Յայտարարութենէն, զոր հրատարակեցինք մեր շաբաթ աւուր թերթով։ Աւելորդ չէ նաեւ մի՛ շեցնել թէ ո՛չ նուազ բացայայտ հարկ մ'էր շնորհակալութիւն քուէարկել առ Սուվելոց բազմարդիւն ցանձնաժողովին իւր Տեղեկագրոյ հրատարակման առթիւ։ Բայց այս քուէն ալ նմանօրինակ լոկ ձեւային պատճառաւ մը յետաձգեցաւ։

Ս. ԽՄԲ.

ԿԱՐԻՆ

Մարտ 28.— Կարնոյ ձմեռը իբր մեղմ եղած ցուցնելով, կարծես թէ իւր պատուոյն դպանք, և մեր ձմեռը մնաք բարովը չըսած ինքզինքը ցուցնելու համար, շաբաթ երեկոյ, ամսոյս 22 ին, սկսաւ սաստիկ ձիւն տեղալ և երկու օր երկու գիշեր գրեթէ անընդհատ տեղաց, և կանգունէ աւելի բարձրացաւ ամենէ քիչ եղած տեղը։ Բաղաքիս փողոցները ձեան բլրակներով լեցուն են, սակայն դաշտին երեսը երկար չնստեցաւ և գրեթէ արդէն վերցաւ։

—Կիրակի առաւօտ ամսոյս 23 ին գաւառական ընդհանուր ժողովը նիստ ունեցաւ, նոր ընտրութիւնները վաւերացնելու օրակարգով։ Ներկայեալ տեղեկագիրները հաստատուեցան, և հետեւեալները եղան նորընտիր գաւառական երեսփոխանները։

Եկեղեցականաց համագումար ժողով ընտրեալք։ 1. Տ. Գարրիէլ Զրմեան քահանայ Կան գիւղի։ 2. Տ. Անդրէաս Պուտաղեան քահանայ քաղաքիս։

Քաղաքիս կողմանէ ընտրեալք առաջին քուէարկութեան մէջ ի 2 մարտի։ 1. Մկրտիչ էֆէնտի Պաղարեան Կարնեցի վաճառական, 2. Կարապետ էֆ. Տ. Ազարեան Կարնեցի վաճառական, 3. Ղազան էֆ. Երկանեան Բաղիշեցի վաճառական, 4. Ռաբել էֆ. Աւետիսեան, Մշեցի Ռէժիի պաշտօնեայ, 5. Պօղոս էֆ. Թումայեան, Տրապիզոնցի դատաւոր, 6. Խաչատուր էֆ. Աթոռականեան, Կարնեցի վաճառական, 7. Յակոբ էֆ. Նիկեան Կարնեցի վաճառական։ Իսկ երկրորդ քուէարկութեամբ ընտրուած են, 8. Յարութիւն էֆ. Ղէնէվիզեան Կարնեցի վաճառական, 9. Յարութիւն էֆ. Մուշեղեան Կարնեցի վաճառական, 10. Յակոբ էֆէնտի Շամամճեան, Կոստանդնուպոլսեցի վաստակաւոր, 11. Յակոբ էֆ. Զիլինկիրեան Արաբկիրցի վաճառական։

Իսկ գիւղերու կողմանէ ընտրուեցան։ Կան գիւղի կողմանէ 1. Գէորգ Ղազանճեան Կանցի պղնձագործ, 2. Յովհաննէս Փոստոյեան, Կանցի բանվարավաճառ։ — Օձնի գիւղի կողմանէ Յովհաննէս Անթառեան Օձնեցի հողագործ։— Դըմիրկ գիւղի կողմանէ, Գէորգ Մոսրրեան Դրմիրկցի հողագործ։— Ուռմուռում գիւղի կողմանէ Մկրտիչ Խաչիկեան Ուռմուռումցի գիւղապետ։

—Առաջիկայ կիրակի Գաւառական ժողովը դարձեալ կը գումարուի Օրակարգի խնդիրներով զբաղելու։

—Տարի մը կայ որ Առեւտրական դատարանի նախագահութիւնը հրամայած էր կուսակալական և կառավարչական քաղաքներու մէջ մի մի առեւտրական կամ վաճառականական յանձնաժողովներ կազմել որք Սենեկ կը կոչուին Եւրոպական բառով։ Գործադրութիւնը ցարդ յապաղած էր. սակայն վերջերս հրամանի կրկնելուն վրայ կազմուեցաւ ի Կարին և պատուէր տրուեցաւ կազմել յԵրզնկա, ի Բաբերդ և ի Պայազիտ։ Կարնոյ Սենեկը տասներեքս անդամ ունի, յորոց վեցը քրիստոնեայ են։ Ընտրութիւնը կատարեցին կուսակալութեան Վարչական ժողովոյ և Վերաքննիչ Դատարանի անդամք, կառավարիչ Վսեմ Ալի Ռիզա էֆէնտիի նախագահութեամբ։ Ազգայիններէն ընտրուեցան Թադէոս էֆ Հանէսեան, Կարապետ էֆ. Տ. Ազարեան, Մկրտիչ էֆ. Պալաբեան և Պօղոս էֆ. Սարգիսեան։ Հայ Հռոմկականներէն Պօղոս էֆէնտի Ճիվանեան, եւ Յոյներէն Եանքօ էֆ. Եօաննիտէս։ Վաճառականաց Սենեկին առաջին ատենապետ ընտրուեցաւ Հիւսէին էֆ. Մէօհիւրտարզաէ, և երկրորդ ատենապետ Պօղոս էֆ. Սարգիսեան։ Դեռ նոր սկսան գործել և ոչինչ չեմք կարող ըսել իրենց գործունէութեան վրայ։

—Վանայ Առեւտրական Դատարանի նախկին նախագահ Մկրտիչ էֆ. Թէմկէքիճեան քաղաքիս մէջ փաստաբանական սենեակ հաստատեց, իսկ իւր յաջորդ Աբիկ էֆ. Տավութեան այս օրերը Պոլսէն գալով ուղեւորեցաւ դէպ ի Վան։

ԵԴԵՍԻԱ, 20 մարտ

Տեղական Դատարանի նորընտիր Ընդհ. Դատախազի օգնական Սպաս. հէտտին էֆ. Թուրանէս 4 օր առաջ հոս հասաւ։

— Անցեալ անգամ ծանուցած էի այսր կատաղի չան մ'երեւան ելնելով 40-50ի չափ անցորդ խածնելը։ ի նոցանէ Պետրոս անուն բողոքական ազգային մը փետր. 14ին կատաղելով, յետ սոսկալի տանջանաց մեռաւ չարաչար մահուամբ։ Կ'ըսուի թէ 1-2 օտարազգիք ևս մեռած են նոյնանման կատաղութենէ։ Քանի մ'օր առաջ ուրիշ կատաղի չունք՝ ըստ ամենայն հաւանականութեան նախորդէն պատուաստեալք, երեւան ելնելով խածին ուրիշ անցորդներ, յորմէ յետոյ Թաղապետութիւնն հրաման տուաւ զչունս ջարդել անխտիր։ այս ջարդ՝ միեւնոյն Թաղապետութեան հրամանաւ դադրեցաւ յետ կոտորածի միայն 20-30 չանց. պարագայ մը, որ առջեւ մարդ բնականաբար կը խորհրդածէ թէ կա՛մ «չանց կոտորած» մը յարուցանելն անտեղի էր, կա՛մ թերի թողուլն։ զի չէ կարելի պնդել ձախողաբար թէ միայն սպանեալ 20-30 խելոք կենդանիք էին դեղոց։ Քաղաքացիք այժմ մեծ սրտատանջութեան մէջ են, և բազումք գաւառն ի ձեռն փոստոց կ'երեւեն սրտատրոփ, միշտ կասկածելով հանդիպելու կատաղի չանց։

—Տեղւոյս բողոքական ազգայնոց քարոզիչն Եդեսացի Պատ. Յ. Ապուհայթեան, որ ի Դերմանիա դաստիարակեալ բարեկիրթ անձ մ'է, իւր հասարակութեան մէջ տիրող ինչ ինչ անհնապատ պայմանաց պատճառաւ այս անգամ վերջնականապէս հրաժարելով յիւր պաշտօնէ՝ մտադիր է մեկնիլ աստի եթէ սոյն քարոզչական խնդրոյն ատ կ'ակնարկենք, պատճառն այն է թէ Պատ. Ապուհայթեան բողոքական ազգայնոց այն յոյժ սակաւաթիւ հովիւներէն է որ ի ջերմ ուսումնական մատուցիպարէ, հմակիր ոգի կը սնուցանեն ազգային մեծ մարմնոյն նկատմամբ։ Ըստ որում ակներեւ է այն հանգամանք՝ յանձին Պատ. Ապուհայթեանի, որպէս և մեծ բարեփոխութիւնն զոր իւր պաշտօնավարութենէն՝ 16 տարիէ ի վեր յաջողած է մուծանել ի բողոքական ազգային, բազմաց հետ և մեք ցաւ կ'ազգանք լսելով Արժ. Քարոզչի հրաժարման վրայ։

—Եդեսոյ Պօղ-Օվայ գիւղախմբին հովակ (ըստ աւանդութեան մը՝ Ա—ոգ) գիւղին մերձակայ ճամբուն մէջ, որ Հալէպի և Տիարպէքիրի միջեւ բանուկ ուղի մ'է, ամսոյս 5ին ցորեկ ատեն վաճառարարձ կարաւան մը կողոպտեցաւ ի ձեռն լաւագոյնս զինեալ Զէր.քէզ հրոսակաց, որք՝ առնուած տեղեկութեանց համեմատ՝ կը վերարերին եղեր աւաղակաց կազմակերպեալ ընկերութեան մ'որ շրջուն ճիւղերս ունի եղեր յայլ և այլ կողմանս, և այր կեդրոնատեղին կը կարծուի լինել ի Բասիլէեֆ։ Կողոպտեալ ճամբորդք, Թուրք և Հայ, տեղւոյս կառավարութեան դիմած լինելով, այս վերջինն ազդու միջոցներ ձեռք առաւ գտնելու համար չարագործաց հետքը։

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

Պատիւ ունինք ծանուցանել արգոյ ազգայնոց թէ Սղերդի մէջ օժանդակ մասնաճիւղ մը կազմուած է այս անգամ հետեւեալ պատասխանատու անձերէ, համաձայն ճիւղային կանոնագրին։

Արժ. Տ Աբրահամ վարդապետ Ադամեան, Նախագահ։

Մեծ. Տեարք,

Մինաս Ապուսլլահեան էֆ. Ա. Ատենապետ
Յակոբ Ամոնեան, » Բ. Ատենապետ
Նազարէթ Ապուսլլահ » Ա. Ատենադպիր
Գէորգ Ղարիպճանեան » Բ. Ատենադպիր
Մուրատ Նազիրկանեան » Գանձապետ

ԱՆԴԱՄՔ

Պետրոս Աբրահամեան, Յովսէփ Աբրահամեան, Սիմոն Պապէեան, Խաչատուր Պամամեան, Հէլլոյ Աբրահամ Թազորեան, Իսրայէլ Պետրոս, Մովսէս Մ. Մելքոնեան, Պապէ Մ. Աբրահամ Ղուլղեան, Յակոբ Մ. Դաւիթեան, Ղազար Պետրոսեան էֆէնտիք։

Նմանապէս պատիւ ունինք ծանուցանել թէ Զէյթէի մէջ Հայոց Միաց. Ընկերութեանց ներկայացուցիչ կարգուած է այս անգամ Մեծ. Յակոբ էֆ. Գալուստեան։

Սոյն պատ. ներկայացուցիչն, ինչպէս նաեւ Սղերդի պատ. Մասնաճիւղն գործի ձեռնարկած լինելով արդէն, ներկայիս ջերմ հրաւէր կը կարդանք յիշեալ տեղերու մեծարգոյ ազգայնոց մասնակցիլ բացուած բաժանորդագրութեան և արդեամբ նպաստել Ընկերութեանս։

Ի դիմաց Հայոց Միաց. Ընկերութեանց
Տնօրէն Ժողովոյ

Ատենադպիր Ատենապետ
Գ. ՉՕՀՐԱՊ Գ. Ց. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ

ԱԶԳԱՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը հրատարակէ մարտ ամսոյ նուիրատուաց անունները։

Մեծ. Տեարք

Մասնական «Դպրիա Բիսօրդա» ընկերութեան ի Նոր Թատրոն տուած Պարահանդէսի հասոյթէն վեց օսմ. ոսկի, զոր ստացանք ի ձեռն Աղեքսանդր էֆէնտիի Մէրեէմ-Գուլի, 648 դահ. արծաթ. ի Մարսիլիա բնակող Յակոբ Սէլեանէ 100 Ֆր. ձեռամբ Ս. և Ս. Կիւլպէնկեան էֆէնտիներու, 475. Սամաթիոյ խնամատար Պատուարժան Միութենէ փետրուար եւ մարտ ամսոց համար, ձեռամբ Միհրան էֆէնտի Կարապետեանի, 280. Կարապետ Բուլղեան 270, Մ. Կարապետ Պոյէան խնդրոյ մը առթիւ ձեռամբ Յովհաննէս էֆէնտի Սանթուրճեանի 216, Սինեքերիմ Ղարա Պօյաճեան 30, Տիգրան Ցարութիւնեանի սրճարանէն Հայագին յունվար ամսոյ 25, Գրիգոր Զաքարեան Կ. Պոլսեցի 20, Մ. Սարգիս Մաճառեան 20.

Գումար 1984 դահ.

Բարեպաշտ ումն՝ 2 հատ հարթ, Բարեպաշտուհի Տիկին ումն՝ 600 հատ նարինջ, Սէօլէզի բարեսէր ազգայիններէ հաւաքեալ 330 հօխայ ծիթապտուղ, 99 հօխ. ռուփ, 80 հօխ. ձաւար, 55 հօխ. ձէթ, Տրապիզոնի արեսէր ազգայիններէ հաւաքեալ ջանիւք տեղւոյն Բարեխնամ Առաջնորդ Գեր. Սերուանձտեանց Գարեգին Ծ. վարդապետի՝ 190 հօխայ լուբիա, Պօղոս Ա.Ֆէէան, 90 հօխ. լուբիա, Տիգրան Յակոբեան և ընկերք՝ 1 ոչխար, Ս. Ղ. Պարտիզպանեան 1244 հատ սիկարի թուղթ, Հիւանդասրսիս խոհարար Նազարէէթ Արապեան՝ 50 հատ հաւ, 5 հատ բադ, 1 սաթրը, Սօպաճի Բարսեղ Ղազարոսեան՝ 6 հատ տախտակ Թապա, Սիմէոն Ալթունեան՝ և Ցարութիւն 454 կտոր բրդեղէնք։

Ի դիմաց Հոգաբարձ. Ազգ. Հիւանդանոցի
Ատենադպիր Ատենապետ
ՏԻԳ. ԿԻՒՄԻՒՇԿԵՐՏԱՆ ՄԻՔ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Ժ. Տ. ԾԱՆԵԹՊՈՅԻ ԴՐԱՄԱՏԱՆ

Իտալական Կարմիր Խաչի բաժնեւոր փոխառութիւն, ընդ բարձր հովանաւորութեամբ Իտալիոյ Թագաւորին ու Թագուհւոյն և երաշխաւորեալ իտալական կառավարութենէն։

1885 յուլիս 28 ի արքայական հրովարտակով, շրջաբերութեան հանուած են 600000 Արժէթուղթք որք 51 տարիէն պիտի վճարուին 204 վիճակահանութեամբք։

Վիճակահանութիւնք տեղի պիտի ունենան տարին չորս անգամ, փետրուար, մայիս, օգոստոս և հոկտեմբեր ամսոց մէկ կին։

ՄԵԾ ՌԱԾԻՆՔ 500,000, 200,000, 150, 000 Ֆրանք։

Մայիս 1 ի յառաջիկայ վիճակահանութեան 613 Բէլէք պիտի շահին, մէ 200,000 ֆր. և միւսներն զանազան դումարներ։

Արժէթղթոց և պարգեւներու վճարումն երաշխաւորեալ է իտալական կառավարութենէն։

Ամէն արժէթուղթ, առանց բացառութեան, պիտի շահի առ առաւելն 500,000 և առ նուազն 30 Ֆրանք։

Արժէթուղթն, որ գինն է 150 ղրուշ ոսկեգրամ, պարտի կրել Ժ. Տ. Ծանէթպոյի Դրամատան դրոշմը։

Այս Արժէթուղթք կը յանձնարարուին Հասարակութեան իրենց բացարձակ ապահովութեամբ և շահուց հաւանականութեամբ առանց դրամական կորստեան։ Արդարեւ գնողն ուզած ատեն կրնայ ծախել զայնս Դրամատունն յանձնառու եղած է, նոյն իսկ ետ մը վիճակահանութենէն յետոյ, 130 ղրշ. ետ գնել իրեն ծախած արժէթղթերն որոնք կրելու են Ժ. Տ. Ծանէթպոյի դրոշմը։

Բաց ասի, Դրամատունս այն նպատակաւ իւր տոմսաց մէջ պիտի արձանագրէ գնողաց անունն և բնակութիւնն, որպէս զի շահողներուն ազդարարէ մինչեւ իսկ իրենց բնակարանը։

Այս արժէթուղթերը գնելու փափաքող անձինք պարտին ժամանակին դիմել Ժ. Տ Ծանէթպոյի Դրամատունն։ Գաւառներէն եկած յանձնարարութեանց հետ պէտք է դրկել փոխարժէքը, դրամով, պանքատոմսով, Ֆանպաքոպով, չէքով։

Դիմել առ Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹՊՈՅԻ

Ղալաթիա, Գոմխոսոն խան, թիւ 13

5—10

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԷԲԷՐԻ

Ինչպէս որ սակերիպ լաղրմէսի ի. չին իշ պու պին իւշ եիւզ իքի սէնէյ ռումիյէսի մարքնտան չուպաթը նի. հայէթինէ գատար միւպարեսը իգթի. զա իտէն հէր նէվ մասալը վէ գափա մալը պիյմէ վէ տէօշէմէլի ֆրէն մէրմէրլերի իլէ տէօշէմէլի վէ թօի բաղ մալթա վէ սանէլի. վէ տիրէ. գլի. վէ պասամագլըգ վէ տէօշէմէլի. վ. վէ ֆուրունճէլի. թրիէսթէ թաշ լարընն. քանթրաթօյա բապթը զըմ նընտա հէր կիւն իճրա օլունմագ տա պուլունան միւնագասանը նիսա նըն օն իւշիւնճի փաղար կիւնի գարա բը գաթիսի վէ իրթէսի կիւնի եիւզտ պէշ թէնգիլի իճրա վէ գապուլ օլունա ճաղընտան թալիպ օլանլարը ինչասի տարէսինէ միւրաճաաթ իլլէմէլէր իլան օլունուր։

7 Նիսան 1886

1—3

ԻԼԱՆ

ԽԱՋԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Մէրայը Հիւմայուն հաթապ անպաբը իշիւն ալընճաճագ օլան հաթապ վ քէօմիւրիւն գարարը գաթիսի նիսան ըումինին օնունճու բէնչչէնպիհ կիւնի վերիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարը եէվմը մէգբիւրտէ սաաթ տօգուզ գատար Խաղինէի Խասսի Շահանէյ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

5 Նիսան 302

1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԷԲԷՐԻ

Շգօտրա ֆբրդասը իշիւն լիզուս օլան վէ մահալինտէ պիթթէսիլիմ էս մանը մահալի ըուսումաթ հասըլաթընտան թէսիլիէ օլունմագ իւզրէ միւպայեասը մուգարրէր պուլունան իք եիւզ էլլի պին գըյէ բիրինճ իլէ օ թուզ սէբիզ պին գըյէ ըուղէնը սա տէնին իթասընա թալիպ օլանլարը վ չէրայիթինի անլամագ

ՖԷՆԻՔՍ PHOENIX FIRE OFFICE

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴԴԵՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐԸ ԿԱՆՑՆԻՆ 900,000 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ, ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ, ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ 1,000,000 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ

ՎՆԱՍՎԱՃԱՌԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ 31 Դեկտեմբեր 1885 14,000,000 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1782ԻՆ

ՖԷՆԻՔՍ իւր տեւողութեան մէջ ունի Անգլիոյ ամենէն հարուստ և հանրածանօթ դրամատեարքն, որոնք բնծայելով ամենակատարեալ ապահովութիւն իւր յաճախորդաց։ Ապահովագրութիւն ընդդէմ հրդեհի ամէն տեսակ անշարժ կալուածոց, կարասեաց և ապրանաց վրայ, ի Նոյին և յարուաքնոս, կատարելագործ ձեռամբ սառորագրելոյս որք լիակատար զօրութիւն ունին անմիջապէս և առատաձեռնութեամբ կարգադրելու վնասներն և կորուստներն։

Թիւ 8 Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Գալաթիա — Գործակատարք ՔԼՈՆԱՐԻՏԻՍ ԵՒ ԸՆԿ.

ՀՐԴԵՀԻ ԹՇՆԱՄԻՆ

Բացարձակ ապահովութիւն վաւերացեալ ի տիեզերս, շնորհիւ ՀԼԵՈՒՈՐՑ ի կատարելագործեալ երբնաներու որք ձեռքով կը գործածուին։

Գործածելս Եղանակն. Շիշը կրակին վրայ նետեցէք որպէս որ կոտրի։ դուրս ելնող կազն անմիջապէս կը մարէ բոցերը։

Հարիւրաւոր հրդեհներ այսպէս մարած են շնորհիւ այս կրբնաներուն։

Ցոյժ չահաւէտ պայմաններ ու չափաւոր գիներ։

ՄԹԵՐԱՆՈՑ ի Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 8 և Զագմագճըլար Եօղուշու, Թիւ 35

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕ

Ամենազդու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Մեռելները, կանայք, տկարակազմ Տղաներն և ամէն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանաց և Զղային։ Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և Զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միաբերութիւնն է։ ընդդէմ Արեան սակաւութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Սամանքի ամէն ցաւերու, Փորհարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինման, եւայլն։ և մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Զղային ուժհատութեան ամէն վիճակներուն որոց շատեր չարաշուք կերպիւ ենթակայ են մեր ազգքս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. Վիալ, Պուրպոն փողոց, 14—ԼԻՈՆ

Գնայ մէջ Հեգբոնատեղին է ընդհանուր Մթերանոցն Ալիքսանտրի դեղարան Տէլլա-Սուտա, դա մեծ փողոց 169։

ՆԻՒՕՍԻՏ ԴԵՂԹԱՓ ԸՆԴԴԵՄ ԾԽԱԽՈՏԻ

HUILE DE FOIE DE MORUE DÉSINFECTÉE

ԾԷԳՎՐԻԷՐ ՍՈՒՄԻ ՁԿԱՆ ԻՒՂ ՋՏՈՒԱԾ

Առաջնակարգ դեղագործ ի Փարիզ, ասպետ Պատուոյ լեգէոնի, վարձատրեալ Բ. կարգի Մէճիտիէով, ջնջաւորեալ Իսպանէլ-Գամիլիք պատուանշանին։

ՀԵՐՄԱԿ ԵՒ ԹՈՒԽ

Թորիս Ժիրան իւրոյ խոյժ դանակ գտելով, Պ. Շէվրիէ այդ հեղուկին առած է ախորժելի համ և հոտ, միանգամայն աւելցնելով անոր քաջութիւնն։

Այս դիւտին պատճառաւ հնարիչը մեծամեծ վարձատրութիւններ ստացած է, միտալ և պատուոյ վկայական։

Ամբողջ աշխարհս բժիշկք կը նախադասեն զայն ամէն տեսակներէն։

ԵՐԿԱԹԱԿԱՌՆ

Պ. Շէվրիէ իւր գիւտը կատարելագործած է ջոգիաս որ Ֆէրում Մորիս ձկան երկամասանն իւղ մը պատրաստելով։ Հակառակ այս յաջողման, իւղը դիւրաւ կը ծարսուի և բնաւ գնդութիւն չպատճառուր։ Ուստի նախորդներէ է մեծ բոլոր երկամասան պատրաստութիւններէն և յաջողութեամբ կը գործածուի Թոքախտի, Պոնչիթի, Վատութեան և Խոյլի համար։ Մանաւանդ կը յարմարի տիրարգամ անձանց։

Ընդհանուր Մթերանոց. Կեդրոնական դեղարան, 244 Մեծ փողոց Բեքայլի, կ. Պոլիս։ Մթերանոցն դեղատան մէջ կը գտնուի նաեւ ՇԷՎՐԻԷՐԻ կազդուրիչ ԳՈԳԱՑԻՆ ԳԻՆԻՆ։

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՐԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Վ. Ուիթիոր, Ուիթիոր խան Պահէշ-գաբու, Պոլիս։ կամ Գալաթիա Երթեէպանի փողոց Իրգէթ թաշխան թիւ 6։ 507

(ՇԱՔԱՐՈՎ ՊԱՏԱՌ)

ՀԷՅՏՈՔԻ

ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ

Առարկի ընդհանուր բժշկութեան դարմանարի և արտանկարգ գիւտ մը։ Գիտուութեան յաղթանակ հանդիսացող շնչագրական շնչագրիչ։ Ցաւագրութիւն— յեղափոխեցին երկրագնդիս դրու Հիւնը) և մարդկային կեանքն ըրին լաւագոյն և խնամատարագոյն։ Այսպէս, թէպէտ սնունդաց Դեղահատներ կան հիւանդութեանց համար, մեծ ուժգնութիւնք վերադրելով հանդերձ անոնց, Տոքթոր ՀԷՅՏՈՔԻ գիւտը նոսեմացուցած է անոնց ամէնքն և հիմնած է

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Բժիշկք, որոց պատուիրած օրական չորս կամ հինգ դեղահատերը կը տկարացնեն ստամոքսը եւ կանգնամուրձեն ծերերը, պիտի կրնան իրենց հիւանդաց առողջութիւնն և ախորժակ տալ այս արտասովոր Դեղահատներէն մէկ երկուքով։ ՏՈՔԹՈՐ ՀԷՅՏՈՔԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐԷՆ մէկ երկու հատ կը բաւեն դեղալս համար, ստամոքսն գնուորական ամրանալու եւ ախորժակի մէջ, և միտքն պայծառ ու թեթեւ ընելու։ Եթէ փայծեղը տկարացած է իւր գործին մէջ, կը կազդուրի, և եթէ Զղային դրութիւնը խանգարուած է, կը վերականգնի։

ՄԱՂՁՈՏՈՒԹԵԱՆ ՆՇԱՆԵՐ

1. Ստամոքսի ծանրութիւն։
2. Աղեաց տոյժաշնչումն փրկաւոր պատճառաւ։
3. Արտայայտութիւն,
4. Ճաշէն յետոյ տկարութիւն և յոգնութիւն։
5. Բերդին մէջ գէշ հոտ մը և ծանր լեզու։
6. Որովայնի պարուրիչն, մեջքի ցաւ մերթ ալ փորհարբութիւն...
7. Գլխու ցաւ ճակատի վրայ։
8. Ախորժակի պակասութիւն և մեծ յոգնութիւն։

Վերոյիշեալ ամէն նշանները բացարձակապէս զայն կոչուսան թէ խանգարում մը յաւակ եկած է փայծեղին մէջ, եւ որ լրիւ անմիջական և ծանր դարմանի մը ենթակայ է։ Մեծ հանճարն Տոքթոր Լանգոյան կան դեղերու վրայ, ուսան եւ շրնեցեր Դեղատան մը՝ որ զրուներ եւ ազդու դարմանի մէջ։ Եւ կոչեցի

ՀԷՅՏՈՔԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏ

Ադրոյնութեան խսկութիւնն իսկ են, եւ այն մեծագոյն ճարն զոր Գիտութիւնն ըրած է մարդկութեան։

Ցաւեստութեան, Աղջորութեան Ընդհանուր յոգնութեան ախորժակի պակասութեան, Գլխացաւութեան Համար Տոքթոր Հէյտոքի Նոր Փայծեղնի դեղահատերն ամենագրաւ դարմանն են։

Մէն մի գրաւակ կը պատուհանակ քանի դեղահատ։ Կը ծախսուի ամէն դեղատներու քով։

Տարակուսող անձինք կրնան փորձի համար, ԶՐԻԱՔԱՐ ստանալ այս Դեղահատներէն գրաւակ մը, եթէ մեզ գրկեն իրենց անուն եւ հասցէն։

Թղթատարական տոմս մը գրկել «Փայծեղին եւ իւր գործունէութիւն» խորագրով տեղեկութիւնները կը տրուի ամենուն։ ՀԷՅՏՈՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Նիւ-Եորք, Մ. Ն.

Կը ծախսուի ի Գալաթիա, Գասթորիտեսի դեղարանը, ի Պոլիս Քիւչիւք-Բեան դեղատեղատանցն և Նէգրէբի։

ԶԳՈՒՇԱՑՈՒԹԻՒՆ —Կը խնդրուի դեղագիտաներէն ուշադրութիւն դնել որ Ճ. Հ. Թրանսիսի, որ միայն Գործակատարն է, ստորագրութիւնը գրուած լրիւ։ Հաճառակ պարագայի մէջ դեղատները կեղծ են։

ՀԱՅ ԹԷՅՏԱՎԱՃԱՌ

Կը վաճառէ ամէն տեսակ բնաթերթեր։ Ամէն յաճախորդաց որ գիմեն Թաքիմիզ փողոց Թիւ 70 (Մրսրր Զարչէի կից, աղբիւրին վերի կողմը) գոհ պիտի լինին իրենց ստացած թերթերուն թէ՛ տեսակէն և թէ՛ գնէն։

ԱՆԱՄՆԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԻՆԱՍ ԼՍԻՐԵԱՆ

Զիներու, կովերու և չանց հիւանդութիւնները կը դարմանէ և առ ու ծախի ամէն նոր կենդանեաց ապողջ կամ հիւանդոտիներն հասկնալ ուզողները կը դիմացրնէ։ Պէտք է դիմել Պոլիս Պահէշ-Գաբու Մերհամէթեան էֆէնտիի դեղարանը, կամ իւր բնակարանը Իսկիւտար Պողլարպաշի Ամա-պէյ փողոց թիւ 24։

ԱՑԼԻՒՐ ԶԷՐՐԻ ՓԷԹՈՐԱԼԻՆ

Ամէրի Զէրրի Փէթորալն ապագապէս կը բուժէ հարբուղները, հազերը, կոկորդի վիրքը, փողոցաբ, բորբոքումն հնագանդի, բորբոքումն ընչաւորի, ընչարգելութիւն եւ։

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային գրգռումները, և կասեցնէ հազի և յառաջացեալ թոքախտի համար միակ դարմանն է, որ հզօրապէս դիմադրէ ու կը կազդուրէ։

Ամէրի Զէրրի Փէթորալն որ այնքան մեծ համբաւ ստացած է իրրեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր դիտութիւնն ի լոյս ընծայեց, շնչիւ նորա կոկորդի և թոքային տկարութեանց վերայ ունեցած ուժգին և միջնակ նուաճող ազդեցութեամբն է, որպէս միանգամայն իւր տարբերութեանց ջնաագոմն և պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Զէրրի Փէթորալն ընտանեկան գործածութեան համար եղած ուրիշ դեղերէ գերազանցն է և հաստեղ, քանզի շատ հաճելի լինելով փոքր տղայք չատ դիւրաւ կ'առնուն։ Կեղրոնատեղին է Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ եւ ԸՆԿԵՐԱՑ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆ, ի Վալաթիա Կոստանդնուպոլսոյ։

Նաեւ կը ծախսուի քաղաքիս մէջ այլ և այլ դեղագործաց քով։

ԴԵՆՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Մ-ուէնիւ և Բ-ՐԷՆ ԴՊԼ- կանոնաւորագործ-բանով

Սամսուն, Տրապիզոն և Պաֆտում երթալիք յատաքիկայ շոգենաւն է Լ. Ամերիկա, որ ապրիլ 7 ին Մարսիլիայէն և ապրիլ 14 ին Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յատաքիկայ շոգենաւն է Լ. Մէնկրեվ։

Ո-ղղակի և արտ ուղեւորութիւն

Նաւագրէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել դառ գործակատարն ԹԻՆԻՊՈՒԼ ԲՐՈՒՆԻ,

Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միւլէթ Մոմհանէ փողոց, Թիւ 141

514

ՔԻԻՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Ուղ. ուղղակի դէպի Մարսիլիա կը բանի Լիվերպուլ և Մէնկրեվիլ դէպ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ագլոս	3,000	Մոլթա	3,000
Ամէրբ	3,000	Մարոգ	2,500
Գանդէզ	2,500	Նանթ	2,500
Զրիթիէ Քուին	1,200	Բարկրա	3,000
Շերպուրկ	2,000	Մեդիա	4,600
Տէմբրարա	2,500	Բարակօա	3,000
Կայլիա	4,000	Դամաբիա	3,000
Քէսար	2,500	Թրինիտատ	2,500

Ամբէրբ։ շոգենաւն, նաւապետ Նէյ, յանռաքիկայ շաբաթու ուղղակի Լիվերբուլ պիտի մեկնի։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՀՈԼԻ

Գործակատար

Թիւ 1 Քիւչիւք Հաիլէ փողոց Գալաթիա

511

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլ և Մէնկրեվիլի դէպ. բանող

շոգենաւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանոբուս	4200	Սասրիս	3000
Ֆերոս	4000	Նեբրէգիս	3000
Օսմանի	4000	Բեբա	3000
Սէսոգրիս	3250	Ամանդրա	1700
Թիբա	3250	Լոդիս	800
Մակասար	3250	Օրիոնա	800
Մարիթիս	3250	Սէտիլ	700
Սֆինքս	3000		

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈՒ և ԸՆԿ.

Մէյտանլըգ փողոց, Ուիթիոլ խան

ՇԷԹՄԷ ՄՈՍ և ԸՆԿ

513 Ֆ1, Հէյտ Սգրիդ, Լիվերբուլ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Ընդ դէմ Անէլոս, կ. Պոլսոյ և Օսլոյի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍՐԼՆ

ՈՐԴԻՒՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Այպանս	2,000	Լէբանոն	4,500
Անէրի	3,000	Մարէնկո	4,300
Արկս	1,300	Մարսարի	2,500
Գասանան	3,500	Միս	2,000
Գորտոնա	2,200	Նէրս	2,000
Գրամ	2,000	Օթէլլո	5,000
Դէլրս	2,600	Օրանդա	3,000
Գամբրա	2,500	Գարանդ	4,500
Գասէս	2,400	Գէրս	2,000
Գաբ	2,000	Բարիթիք	1,200
Գամ	2,700	Բալերմ	3,200
Տիս	2,500	Բաագեր	1,700
Տօնիս	1,800	Գիրս	2,800
Իբաբ	2,600	Իթալիս	1,400
Տրաբ	2,600	Ռնայս	3,200
Յալքան	800	Գալլս	3,000
Տիս	1,700	Բամանս	5,500
Ցլամիկ	1,600	Գամէս	3,500
Կալիէս	5,500	Ալէրմս	4,000
Կիրանս	2,200	Սաբիս	2,000
Կոզ	1,800	Սիլիս	2,000
Գրանս	2,200	Սրէնգ	4,300
Հանս		Թասս	1,200
Հէրս	2,000	Թ. Ուիլսն	3,000
Հիսալկ	3,000	Թիկեր	1,300
Հիսմերդ	1,200	Թօլէս	2,800
Ֆիս	2,300	Քանդա	3,600
Քէլս	2,000	Նէսս	1600
Քանս	2,200	Զէրս	3,000
Լէս	2,000	Զէրս	41,0

Թոլիոս շոգենաւը, նաւապետ Մօնռօ, ընդ հանուր վաճառքով Հալէն ասա հասած, պարտած և Ծուէնա ուղեւորած է։

Մոսիս շոգենաւը, նաւապետ Միչըլ, ընդ հանուր վաճառքով Հալէն մեկնած է ասորոյս 13 ին, Մալթա հանդիպելով Կ. Պոլիս դարձու համար, և անոյս 13ին ասա կը սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւնք։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՆՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.

Գործակատ

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւլէթ խան Գալաթիա

514

ՖՐԷՏ· ԼԷՅՂԼԱՆԴ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Ուղ. կանոնաւորագործ նաւ բանի Լիվերբուլ և Արեւելեան գէմ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալբերտ	2500	Յաֆոնեան	3700
Ալլասիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անտարագեան	2500	Ֆլավեան	3700
Ա.Թենեան	2500	Իպերիան	5500
Արապիան	3700	Իլիրիան	5500
Զավարիան	6000	Իպերիան	5500
Գուկարիան	6000	Լեսպիան	2200
Քասթելեան	800	Լիվերբիան	2500
Սարդինեան	2000	Լիսպան	800
Տուրս	700	Օբրթոս	700
Էմիրէյտ	3700	Բէլբիան	3800
Ֆասիան	3700	Պալենիան	6800
Ֆալեստինեան	3700	Վիրմինեան	6800

Լիվերբուլ շոգենաւը, նաւապետ Տէյվիս, այսօր Լիվերբուլէն ասա հասաւ։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐԴ ԼԱՆՏՈՆԹԻՆ

Գործակատ

Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միւլէթ խան, Գալաթիա.

Նաւատարք. Գարանայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվերբուլ

Գործակալներնին.

Կ. Գալիս, Իսուարա Լաֆոնդ են. Զիսպրալդ, Գ. Գ. Քարվար Նշղարք Ալեքսանդրիա, Ե. Լ. Վասան և ընկ. Մարդ., Ս. Քամիլիերի. Շիրա, Ա. Մ. Մարիոկորտադ. Զմիւռնիա, Գ. Ուիդոլ և ընկ.

512

Արտոնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՋԳԱՅԱՐՈՒԹԻՒՆ, ԱՐՔԻԵԼԷ ԼՐԱԳՐՈՒԹ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՑԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՅՑԱԿԸ

1886 Ապրիլ 1 Երեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչև Ապրիլ 30

(Բաց է Լիվերպուլ օրերէն) Եւրոպական Եղբարք Երթեւեկող շոգենաւերու ժամերը

Ժ. Վ. Թ.

) 11 40 Եէնիմ. Մեզ. Պեցիւբ. Թար. Եէնիք. (Եէնիդիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 17
) 12 15 Եէնիք. Մթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեկէք (Ուռնավուտքիի շոգենաւին հետ պիտի հանդիպի) 22
) 12 45 Ր. և Ա. Գավ. Եէնիմ. Մեզարպ. Պեոյ. Թարապիա Եէնիքեբեյ (Եէնիդիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 32
(Ուրբաթ օրերը Մթէն. Իմիրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեկէք պիտի հանդիպի)
) 1 35 Եէնիք. Մթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. (Պեկէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 28
(Բացի ուրբաթէ)
) 2 — Եէնիմ. Մեզարպ. Պեոյ. Թար. Եէնիք. Մթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր Հիսար Պեպ. (Պեպ. պիտի հաղորդակցի) 19
3 — Եէնիմ. Մեզարպ. Պեոյ. Թար. Եէնիք. Մթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար; Պեպէք. (Պեպ. պիտի հաղորդակցի) 33
4 30 Եէն. Մեզ. Պեոյ. Թար. Եէնիք. Մթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. Ա.Ն. Գուրուչ. Օրթ. Պեշ. 32
6 15 Եէնիմ. Մեզարպ. Պեցիւբ. Թարապ. Պեյդ. Բարակ. Եէնիք. Մերկ. Գանլճ. Ր. Ա. Հիսար Գանտիլ. Ալբավ. Զէնկ. Պեյլէր Օրթաք. Գուզ. Պեշիք Իւսկ. 4
8 45 Ա. և Ր. Գավ. Եէնիմ. Մեզարպ. Պեոյ. Քարապ. Եէնիք. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. Ալբավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. (ուրբաթ օրերը Մթէնիա պիտի հանդիպի) 20
10 — Մեզարպ. Պեոյ. Թարապ. Պեյդ. Եէնիք. Մերկ. Ր. Հիսար Ալբավ. Օրթաք. Պեշ 28

Աբրավարիէն կոմաքլէ Լէնդ շոգենաւերու ժամերը

) 11 15 Պեպէք Ալբավ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 28
) 11 50 Պեպէք Ալբավ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 34
) 12 20 Ալբավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. Գապ. 4
) 12 50 Պեպ. Ալբավ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 2
) 1 35 Ալբավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. Գապ. 17
) 2 10 Պեպէք Ալբավ. Գուրուչ. Օրթաք Պեշիք. Գապաճաշ 22
) 3 — Պեպէք. Ալբ. Գուր. Օրթ. Պեշ. 34
4 — Պեպէք Ալբավ. Գուրս. Օրթ. Պեշիք. 22
10 55 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 22
11 25 Պեպէքէն ուղղակի կամուրջ 4

Ալբանան Եղբարք կոմաքլէ Լէնդ շոգենաւերու ժամերը

) 11 30 Ալանիք. Պեշկ. Պեյլ. Գուզ. Գապ. 19
) 12 — Պեյդ.օղ Բաշչ. Ր. Բ. մսհ. Գանդ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 25
) 12 30 Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պեյ. Գուզկ. 33
) 1 30 Գանտիլ Վանիք. Զէնկէլ Պեյլերդ. Գուզկ. Պեշիք. 34
2 30 Պեյ. Թար. Պեյդ. Բաշչ. Գանլճամ Ա. Հիսար Գանտ. (ուրբաթ օրերը Վանիք. Զէնկ. Պեյլ. Գուզկ. Իսկ. (Գանտ. շոգենաւին հետ պիտի հանդ.) 20
) 2 30 Գանտիլ Վանիք. Զէնկ. Պեյլ. Գուզկ. 2
3 30 Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պեյլ. Գուզկ. Իսկ. (բացի ուրբաթէ) 17
4 — Պեյդ. Բաշչ. Գան. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պեյլ. Գուզ. Պեշիք 25
8 45 Պեցիւբ. Թարապ. Պեյդ. Բաշչ. Գանլճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Զէնկէլ. Պեյլերդ. Գուզ. Իսկիւտար 19
(Ուրբաթ օրերը Ր. Բ. Մահ.)
10 20 Գանտիլիէն ուղղակի կամուրջ 25

(Բաց է Լիվերպուլ օրերէն) կոմաքլէն Եւրոպական Եղբարք Երթեւեկող շոգենաւերու ժամերը

) 12 30 Պեշիք Օրթ. Ալբավ. Ր. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Թար. Պեցիւբաս. Եէնիմ. 19
1 30 Պեշիք Օրթ. Գուր. Ալբավ. Պեպէք Ր. Հիսար Պոյաճ. Մթէն. Եէնիք. Թար. Պեյ. Եէնիմ. 33
2 — Գանտիլ Իսկ. Գուզկ Պեշիք. Օրթ Պեպէք. Զէնկէլ. Ալբավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլճմ. Մերկ. Եէնիք. Բաշչ. Պեյդ. Թարապ. Պեյ. Մեզ. Եէնիմ. 4
2 45 Պեշիք. Օրթաք. Գուր. Ալբավ. Պեպէք Ր. Հիսար Մերկ. Եէնի. Թար. Պեյ. Մեզ. Եէնիմ. 32
5 15 Գապաճ. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Ալբավ. Պեպէք. Ր. Հիսար Պոյաճ. Ե. Մերկ. Մթէն Եէնիք. Պեյդ. Թարապ. Պեցիւբ. Մեզբ Եէնիմ. և Գապագներ 20
6 45 Իսկ. Գուզկ Պեշիք Օրթ Պեյլերբ Զէնկ. Ալբավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլճմ Մերկ. Եէնիք. Թարապ. Պեյ. 19
8 30 Պեշիք. Օրթ. Ալբավ. Պեպ. Ր. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Թարապ. Մեզարբ. Պեյ. 28
10 30 Ր. Հիսար Պոյաճ. Մերկ. Մթէն. Եէնիքեբեյ, Թարապիա, Պեցիի. Մեզարբ Եէնիմ. 17
11 10 Եէնիք. Թարապ. Պեցիւբ. Մեզարպ. Եէնիմ. 20
11 40 Պեպ. Ր. Հիսար Պոյաճ. Մերկ. Մթէն. Եէնիք. 22

Կոմաքլէն Ուրնավուտքիէ Երթեւեկող շոգենաւերու ժամերը

) 12 20 Ուղղակի Պեպէք 2
) 1 — Ուղղակի Ալբավուտքեայ 17
) 1 40 Ուղղակի Պեպէք 25
2 30 Ուղղակի Պեպէք 34
3 30 Ուղղակի Պեպէք 22
10 — Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Ալբավ. Պեպ. Ր. Հիսար (Պոսֆոր երթող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 22
10 30 Պեշիք. Օրթ. Գուր. Ալբ. Պեպէք 4
11 — Գապաճ. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Ալբավ. Պեպ. Ր. Հիսար Պոյաճ. Մերկ. Մթէն. Եէնիք. Թար. Պեցիւբաս. Եէնիմ. 19
11 30 Պեշիք. Օրթ. Գուր. Ալբավ. Պեպ 34
12 5 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Ալբավ. 4

Կոմաքլէն Ասիական Եղբարք Երթեւեկող շոգենաւերու ժամերը

) 12 10 Իսկ. Գուզկ. Պեյլ. Զէնկ. Վանիք. Ա. Հիսար Գանլ. Պեյդ. Եէնիք. (բացի ուրբաթէ) 28
) 12 35 Ուղղակի Գանտիլի 34
) 1 55 Ուղղակի Գանտիլի 2
2 30 Իսկ. Գուզկ. Պեյլեր. Զէնկ. Վանիք Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլճմ. Բաշչայ Պեյդ. (Ուրբաթ օրերը Ր. Բ. մահ.) 2
2 55 Ուղղակի Գանտիլի (Բացի ուրբաթէ) 17
9 25 Պեշիք. Գուր. Գանտ. Պեյլեր Զէնկէլ Վանիք Գանտիլ. (Գապագներ գացող շոգենաւերուն հետ պիտի հաղորդակցի) 25
10 15 Գանտիլի Ա. Հիսար Գանլ. Ր. Բ. մահ. Բաշչայ Պեյդ. Թար. Մեզ. Գապ. 32
10 40 Պեշիք Գուզկ Պեյլեր Զէնկել Վանտիլի Պեպէք 33
11 10 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլճմ. Բաշչայ Պեյդ 25
11 40 Գապաճ. Գուզ. Պեյլ. Զէնկ. Վանիք. 28

) Այս նշանը կրող շոգենաւք Պարտ 17ին սկսեալ յաւարդ մը առաջ պիտի երթեւեկեն։

ԻՍՄԿԻԻՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իսկիւտարէն	Կոմաքլէ	Կոմաքլէն	Իսկիւտար
11 15	5 50	11 45	8 45
12 —	6 25	12 15	9 25 Պեշիք.
12 30	7 —	12 45	9 50
1 —	8 15 Պեշիք	1 20	10 40 Պեշիք
1 30	9 —	1 50	10 35 Գ. *
2 —	9 30	2 15	11 —
2 35	9 55	2 45	11 25
3 —	10 10 Պեշիք	3 15 Պեշիք	11 50
3 15 Եղբարք	10 45	4 50	12 5
4 40	10 50 Գ.	5 —	12 5 Գ*
4 5 Վոսֆոր	11 25	5 35	
4 30 Եղբարք	11 40	6 5 Պեշիք	
4 50	12 5	7 —	
5 15 Պեշիք		8 15	

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիւտարէն	Կոմաքլէ	Կոմաքլէն	Իսկիւտար
11 15	5 50	11 15	5 45
12 —	6 25	12 —	6 20 Պեշիք
12 30	7 —	12 25	7 —
1 —	8 10 Պեշիք	12 55	8 15
1 30	8 45	1 25	9 — Պեշիք
2 —	9 30	1 55	9 35
2 30	9 55 Պեշիք	2 25	10 — Պեշիք
3 10	10 25	3 5	10 35
3 55	11 —	3 45 Պեշիք	11 15
4 40	11 35	4 35	11 50
5 15 Պեշիք	12 5	5 10	12 5

* Այս երթեւեկութիւնք Հրէից տօներուն եւ ուրբաթ օրերը չպիտի կատարուին։

Ծան. —Օդը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

ՀԱՐԻՄ ԻՍԿ